Ազգ
Azg armenian daily
4 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2002 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 222(2667)

Ամենայն հայոց հայրապետը կոչ է անում նշելու Մայր տաճարի օծման 1700 եւ «Մատեան ողբերգութեան» աղօթագրքի 1000 ամյակները

Նոյեմբերի 30 թվակիր կոնդակով Ամենայն հայոց հայրապետ Գարեգին Բ կաթողիկոսը Հայ եկեղեցու նվիրապետական բոլոր աթոռներին, թեմերին եւ համայն հավատացյալ մեր ժողովրդին կոչ է արել առաջիկա տարի պատշաճ շուքով նշելու Սուրբ Էջմիածնի Մայր տաճարի օծման 1700-ամյա եւ Գրիգոր Նարեկացու «Մատեան ողբերգութեան» գործի 1000-ամյա հոբելյանները: «Նախախնամաբար, կարդում ենք կոնդակում, Կաթողիկե Սուրբ Էջմիածնի՝ իբրեւ հայոց Մայր աթոռի օծումից ուղիղ 700 տարի անց, Նարեկա վանքի Սբ. Գրիգոր վանականի աղոթասաց գրիչն ավարտեց «յոգնաբախանձ բանից» անմահ «Մատեանը»:

Վեհափառ հայրապետը կոչ է անում «ի Հայաստան եւ ի Սփյուռս մեր ժողովրդին» իր աղոթքը միախառնելու «Նարեկյան խունկով մեկ հազարամյակ հայ հոգուց հնչած բյուր աղոթքներին՝ վերստին ու առհավետ ճշմարտելով, որ աղերսական ողբամասյանի աղոթական ոգով հավատքի շենքը պիտի կառուցենք»:

ՂԱՐԱԲԱՂՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Նոր մոտեցման մասին խոսել չի կարելի

Հայտարարում է ՀՀ ԱԳՆ մամլո խոսնակը

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ներկայումս Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության խաղաղ կարգավորման որեւէ նոր մոտեցման մասին խոսել չի կարելի: Այս մասին դեկտեմբերի 3-ին նշեց ՀՀ ԱԳՆ մամլո խոսնակ Ձյունիկ Աղաջանյանը՝ մեկնաբանելով «Ինտերֆաքս» գործակալության տարածած հաղորդագրությունը ԵԱՀԿ խորհրդաժողովում սպասվող իրադարձությունների մասին:

«Ինտերֆաքսը», վկայակոչելով Հայաստանի արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանին, դեկտեմբերի 2-ին հաղորդել է, որ դեկտեմբերի 6-7-ը պորտուգալական Պորտո քաղաքում գումարվելիք ԵԱՀԿ ԱԳ նախարարների խորհրդաժողովում Հայաստանը եւ Ադրբեջանը հրապարակելու են ԼՂ հակամարտության խաղաղ կարգավորման վերաբերյալ կողմերի համատեղ մոտեցումը:

Ըստ Ձյունիկ Աղաջանյանի, իրականում խոսքը ԵԱՀԿ ԱԳ նախարարների խորհրդաժողովի ամենամյա հռչակագրում անցնող տարվա ընթացքում հակամարտության կարգավորման գործընթացում կատարված աշխատանքին եւ կողմերի մոտեցումներին առնչվող հատվածի մասին է, որի տեքստը պետք է համաձայնեցվի եւ փոխընդունելի ձեւով ներկայացվի հռչակագրում:

ԵԱՀԿ երկրների արտաքին գործերի նախարարների խորհրդի դեկտեմբերի 6-7-ի նիստում, ի թիվս այլոց, քննարկվելու է ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման հարցը: ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի գլխավորած պատվիրակության կազմում հանդիպմանը մասնակցելու է նաեւ փոխնախարար, ղարաբաղյան հարցով բանակցություններում ՀՀ նախագահի անձնական ներկայացուցիչ Թաթուլ Մարգարյանը:

ԱԷԿ ԵՎ ՀԱՐԱԿԻՑ ՀԱՐՑԵՐ

Ատոմային էներգետիկայի անվտանգության խորհրդի նիստ Երեւանում

Երեկ հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի մասնակցությամբ տեղի ունեցավ ատոմային էներգետիկայի անվտանգության խորհրդի (ԱԷԱԽ) նիստ: ԱԷԱԽ-ն ՀՀ նախագահին կից գործող անկախ խորհրդակցական մարմին է, որի կազմում ընդգրկված են միջազգային ճանաչում ունեցող մասնագետներ: Խորհուրդը հիմնվել է առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հրամանագրով՝ ելնելով Մեծամորի ատոմակայանի հետագա անվտանգ շահագործումն ապահովելու անհրաժեշտությունից:

Հանրապետության նախագահը երեկ ընդունել է ՀՀ նախագահին կից ԱԷԱԽ-ի խորհրդի նախագահ, Գերմանիայի միջուկային անվտանգության ինստիտուտի տնօրեն Ադոլֆ Բիրկհոֆերին: Զրույցը հիմնականում ընթացել է էներգետիկ համակարգին առնչվող հարցերի շուրջ, մասնավորապես մտքերի փոխանակություն է ծավալվել Մեծամորի ատոմակայանի շահագործման անվտանգության բարձրացման միջոցառումների վերաբերյալ:

Ատոմակայանի մեկ օրվա պարապուրդը «նստում» է 120 հազար դոլար

Ռուսաստանից միջուկային վառելիքի խմբաքանակի չստացման պատճառով Մեծամորի ՀԱԷԿ-ը պարապուրդի մեջ կմնա առնվազն մեկ ամիս: Ըստ «RusEnergy» գործակալության, ատոմակայանի մեկ օրվա պարապուրդը Հայաստանի վրա «նստում» է 120 հազար դոլար, այսինքն՝ մեկ ամսվա պարապուրդի հետեւանքով Հայաստանը կկրի ավելի քան 3 մլն դոլարի վնաս: «Գիտակցելով Հայաստանի հսկայածավալ վնասները, ռուսական կողմը չի համաձայնում Հայաստանի հետ միջուկային վառելիքի մատակարարումների վերաբերյալ կնքել երկարաժամկետ համաձայնագիր՝ պնդելով իր համար առավել շահավետ պայմաններ», գրում է ռուսական գործակալությունը:

Մոսկվան եւ Թեհրանը սկսեցին խորհրդակցությունները Կասպից ծովի կարգավիճակի շուրջ

Իրանի մայրաքաղաքում երեկ սկսվեցին ռուս-իրանյան խորհրդակցությունները Կասպից ծովի կարգավիճակի վերաբերյալ: ԻՌՆԱ գործակալությունը տեղեկացրեց, որ Կասպյան հարցերով նախագահ Պուտինի բանագնաց Վիկտոր Կալյուժնին է ղեկավարում ռուսական պատվիրակությունը, մինչ իրանյան կողմի պետն է Մահդի Սաֆարին:

Խորհրդակցություններում արծարծվելու են Կասպիցի իրավական կարգավիճակի վերաբերյալ մի խումբ հարցեր, որոնք շահագրգռում են նաեւ Կասպյան մյուս պետություններին՝ Ադրբեջանին, Թուրքմենստանին եւ Ղազախստանին: Գլխավոր հարցը, անշուշտ, վերաբերում է Կասպից ծովի հատակում գտնվող նավթային շերտերի պատկանելությանը: Վ. Կալյուժնին ներկա է գտնվելու իրանյան խորհրդարանում նույն հարցին նվիրված լսումներին, ելույթ է ունենալու խորհրդարանի համապատասխան հանձնաժողովի նիստին: Հիշեցնենք, որ Ռուսաստանն ու Ադրբեջանը վերջերս միմյանց հետ համաձայնեցրել էին իրենց մոտեցումները տվյալ հարցի շուրջ:

8 մլն դոլար հատուցում է պահանջվում Մոսկվայի քաղաքապետ Լուժկովից

Մոսկվայի Թատերական կենտրոնի ահաբեկչությանը հաջորդած անվտանգության ուժերի ձեռնարկած գործողության հետեւանքով տուժած կամ զոհված 8 մարդկանց հարազատների հայցով երեկ մոսկովյան դատարաններից մեկում սկսվեց դատական գործ: Հայցվորները քաղաքային իշխանություններից պահանջում են 1 մլն դոլարի փոխհատուցում տալ յուրաքանչյուր զոհվածի կամ տուժածի համար: Մոսկվայի քաղաքագլուխ Յուրի Լուժկովն «անհեթեթ» որակեց այդ պահանջը, մինչդեռ տուժածների ու զոհվածների հարազատները վճռական են տրամադրված իրենց պահանջը մինչեւ վերջ տանելու: Հայցվորների պահանջը բավարարելու պարագայում կարելի է պատկերացնել, թե նման պահանջով դատարան կդիմեն նաեւ հարյուրավոր քաղաքացիներ եւ առաջին հերթին՝ 128 զոհվածների հարազատները:

Մյուս կողմից, Դանիայի կառավարությունը երեկ պաշտոնապես մերժեց Թատերական կենտրոնի ահաբեկչության կազմակերպման մեջ ամբաստանվող չեչեն Ահմեդ Զաքաեւին հանձնելու Ռուսաստանի իշխանությունների պահանջը:

Ռոստովի մարզում ձերբակալվել են մոտ 100 կովկասցիներ

ՌՈՍՏՈՎ, 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ռոստովի մարզի Ակսայի շրջանում 100-ից ավելի կովկասցիներ են ձերբակալվել անձնագրային ռեժիմի խախտման համար: Ռոստովի ՆԳՎ մամլո ծառայության հաղորդման համաձայն, միլիցիայի աշխատակիցները հատուկ ստուգայց են կատարել բանջարեղենի խոշոր շուկայում ահաբեկչությունների կանխարգելման նպատակով: Ձերբակալվածների մեջ հիմնականում Ադրբեջանի, Վրաստանի եւ Հայաստանի քաղաքացիներ են: Միլիցիայում նշում են, որ ստուգայցը տարեսկզբից ի վեր ամենաարդյունավետն է եղել, սակայն ձերբակալվածների նկատմամբ կիրառվելու են միայն վարչական պատժամիջոցներ: Որպես կանոն դրանք սահմանափակվում են աննշան դրամական տուգանքներով: Ինչպես հայտնել են ՆԳՎ-ում, Վրաստանի, Ադրբեջանի եւ Հայաստանի քաղաքացիների արտաքսման հարցը լուծել առայժմ անհնար է այդ նպատակի համար դրամական միջոցների բացակայության պատճառով:

Իրաքը ժամկետից 1 օր շուտ կներկայացնի իր զեկուցագիրը

Իրաքի իշխանությունները հայտարարեցին, որ առաջիկա շաբաթ օրը, ժամկետից 1 օր շուտ, ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարին կհանձնեն զանգվածային զենքերի մասին պահանջված զեկուցագիրը: Իրաքի կառավարության բանբերը հայտարարեց, որ զեկուցագիրը կունենա «նոր» բովանդակություն՝ առանց բացահայտելու այդ «նորի» բնույթը:

Մյուս կողմից, ՄԱԿ-ի տեսչական խումբը երեկ անակնկալ այցելեց եւ խուզարկեց նախագահ Սադդամ Հուսեյնի՝ Բաղդադում գտնվող «Ալ Սոյութ» պալատը: 10 րոպե ուշացումով բացված պալատի դարպասից ներս մտնելով տեսչական խումբը մոտ 2 ժամ ստուգումներ կատարեց այնտեղ: Նրանց մեկնումից հետո լրագրողներն առիթ ունեցան արդեն իրենց մասնագիտությամբ, ստուգելու պալատի տարբեր դահլիճներն ու սրահները:

Դիտորդների կարծիքով, տեսչական խմբի այս այցը նպատակ ուներ ավելի շուտ ստուգելու իրաքցիների համագործակցության պատրաստակամության աստիճանն իրենց հետ:

Գագիկ Բղդոյանի գործը կարճվեց

ՄՈՍԿՎԱ, 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մերձմոսկովյան դատախազությունը դադարեցրել է քրեական գործը գործարար Գագիկ Բղդոյանի նկատմամբ, որին սկզբնապես կասկածում էին «ԼՈՒԿօյլի» առաջին փոխնախագահ Սերգեյ Կուկուրայի առեւանգման մեջ: «Հետաքննության ընթացքում Բղդոյանի մեղքի ապացույցներ ըստ նրան ներկայացված մեղադրանքի ներկայացնել չի հաջողվել, որի հետ կապված գործը դադարեցվել է հանցակազմի բացակայության պատճառով»,- հայտնել է Մոսկվայի մարզի դատախազի առաջին տեղակալ Ալեքսանդր Միտյուսովը: Համապատասխան որոշումը ընդունել է Ռամենսկի շրջանի դատախազությունը, որը եւ հետաքննում էր Բղդոյանի գործը:

Հիշեցնենք, որ հոկտեմբերի սկզբին Կուկուրայի առեւանգման հանգամանքները հետաքննող Ռուսաստանի ՆԳՆ օպերատիվ շտաբը հայտարարեց այդ հանցագործության մեջ կասկածվողներին պարզելու մասին: Մասնավորապես, ի թիվս այլոց հիշատակվում էր հետախուզման մեջ հայտարարված ձեռներեց Գագիկ Բղդոյանը, հայ, երեւանցի, ծնված 1958 թվականին: Նախկինում նա զբաղեցրել է Երեւանի կաթի ԳՀԻ փոխտնօրենի պաշտոնը: Հոկտեմբերի 2-ին Մոսկվայի մարզային դատախազության քննիչները հարցաքննեցին ձեռներեցին, որը կամավոր ներկայացել էր դատախազություն, իբրեւ գործով վկայի, եւ հանգեցին այն եզրակացության, որ Բղդոյանը ոչ մի կապ չունի առեւանգման հետ:

ՀԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ՔԱՅԼ

Դոլարը փոխում է գույնը

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ, 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ամերիկյան արժույթը փոխում է գույնը, եւ նոր նմուշի առաջին 20-դոլարանոց թղթադրամները շրջանառության մեջ կդրվեն արդեն գալիք աշնանը: Բայց դրանք կլինեն արդեն ոչ թե «ֆիրմային» կանաչ գույնի, այլ ավելի հարուստ գունային գամմայի թղթադրամներ:

Հետագա մեկուկես տարվա ընթացքում կհայտնվեն նաեւ նոր 50 եւ 100-դոլարանոց թղթադրամներ: Թղթադրամների չափը չի փոխվի, եւ դրանց վրա կմնան նույն նախագահների դիմանկարները, սակայն, այդ դիմանկարների եւ այլ պատկերների որոշ մանրամասներ պետք է փոփոխություններ կրեն:

ԱՄՆ-ի դրամանիշերի բյուրոն, որը պատասխանատու է ազգային արժույթի տեսքի այսքան հեղափոխական փոփոխման համար, հրաշալի հասկանում է, որ գունավոր դոլարի ի հայտ գալը կարող է հուզական ցնցակաթված դառնալ: Ինչպես հայտարարել է Բյուրոյի տնօրեն Թոմաս Ֆերգյուսոնը, «մենք հեռանում ենք այն արժույթի համակարգից, որը լիովին մեներանգ էր մեր ամբողջ կյանքի, մեր ծնողների կյանքի ընթացքում»: «Մենք պետք է այդ քայլին դիմենք ամենայն պատասխանատվությամբ, որպեսզի պահպանենք ավանդույթը»,- ընդգծել է նա: Նրա խոսքով, մարդիկ ամբողջ աշխարհում, տեսնելով նոր 20-դոլարանոց ամերիկյան թղթադրամը, «պետք է անմիջապես հասկանան, որ դա հենց ամերիկյան 20 դոլարն է»:

Ֆերգյուսոնը չի սկսել պատմել, թե ինչ գույներով է որոշված ներկել դոլարը, սակայն հայտնել է, որ տարբեր արժողության թղթադրամների համար կօգտագործվեն տարբեր գույներ: Ըստ «Լոս Անջելես թայմսի», նոր 20-դոլարանոց թղթադրամների առաջին նմուշները «սպառողներին» կցուցադրվեն 2003 թվականի գարնանը:

Ընթացիկ

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունում

Դեկտեմբերի 2-ին տեղի է ունեցել Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության հերթական նիստը:

Ղեկավարվելով ՀՌԱԿ XI Պատգամավորական ժողովի եւ ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության 2001 թվականի սեպտեմբերի 17-ի որոշումներով, վարչությունն ընդունել է թիվ 1 շրջաբերականը՝ ուղղված կուսակցության շրջանակներին եւ ակումբներին, որի մեջ նշված են անհրաժեշտ կազմակերպչական եւ քարոզչական միջոցառումները՝ ուղղված 2003 թվականի ՀՀ նախագահի թեկնածու Ռոբերտ Քոչարյանի թեկնածության պաշտպանությանը: Շրջաբերականում հրահանգված է օրենքով նախատեսված ժամանակահատվածում հանրապետության տարածքում գործող ՀՌԱԿ գրասենյակների աշխատանքը նպատակաուղղել ի նպաստ ՀՌԱԿ թեկնածուի նախընտրական աշխատանքների արդյունավետ կազմակերպմանը:

ՀՌԱԿ ակումբների վարչություններին հանձնարարվել է իրականացնել ընտրողների ցուցակների ճշտում եւ արձանագրվող թերացումների պարագայում հայտնել դրանց մասին ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությանը եւ տվյալ համայնքի ղեկավարությանը:

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը վստահություն է հայտնել, որ 2003 թվականի նախագահական ընտրությունները կանցնեն ժողովրդավարական մթնոլորտում, կպայմանավորեն որակական նոր փուլ երկրի առաջընթացի գործում:

Հանրապետական վարչությունը որոշում է ընդունել՝ ղեկավարվելով կուսակցության կանոնադրության թիվ 40 հոդվածով, դեկտեմբերի 4-ին ձեւավորել Երեւանի ՀՌԱԿ Նոր Նորքի եւ Մալաթիա-Սեբաստիայի շրջանակները:

Ժողովը լսել է ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության փոխատենապետ Մեխակ Գեւորգյանի հաղորդումը Սանկտ Պետերբուրգում տեղի ունեցած Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրների աջակողմյան կուսակցությունների սեմինար-խորհրդակցության մասին, որին մասնակցել է փոխատենապետը:

Որոշում է ընդունվել հաջորդ նիստում քննարկել ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության հանձնաժողովների աշխատանքային ծրագրերը:

Քննարկվել են նաեւ մի շարք այլ հարցեր:

Հաջորդ բյուջետային տարվա սպասելիքով

Երեկ խորհրդարանն ընդունեց հարկային բարեփոխումների մասին կառավարության ներկայացրած օրինագծերի փաթեթը: Դրանք ընդհանուր առմամբ ուղղված են հարկային վարչարարությանը, եւ դրույքաչափերի բարձրացումներ չեն նախատեսվում: Այսուհանդերձ, խորհրդարանում գործարար շրջանակներից ներկայացված պատգամավորներից ոմանք համարում են, թե տնտեսվարողներն այդ փաթեթից որեւէ օգուտ ունենալ չեն կարող:

Այնուհետեւ խորհրդարանն անցավ «2003 թ. պետական բյուջեի մասին» օրենքի նախագծի քննարկմանը, որը կառավարության կողմից ներկայացրեց ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանը: Հիշեցնենք, որ 2003 թ. բյուջեի նախագիծն ԱԺ-ում նախնական քննարկվել է խորհրդարանի մշտական հանձնաժողովների համատեղ նիստերում: Թերեւս դրանով էր բացատրվում, որ պատգամավորներն այս քննարկումներին այդքան էլ ակտիվ չէին:

Մյուս խորհրդարանը՝ «գանգստերների՞»

Ելնելով այն փաստից, որ ԱԺ ընթացիկ եռօրյան այս նստաշրջանի վերջին եռօրյան էր, իսկ առջեւում կարեւոր ընտրություններ են, պատգամավոր Գագիկ Կոստանդյանը հայտարարության տեսքով ներկայացրեց այս խորհրդարանի գործունեության իր գնահատականները:

Ըստ Գագիկ Կոստանդյանի, այս գումարման խորհրդարանը ժողովրդի շահերից բխող եւ ոչ մի օրենք չի ընդունել, իսկ ընդունածները միտված են եղել շորթման միջոցով բյուջեն լցնելուն: Ավելին՝ ԱԺ-ն վերածվել է կառավարության կցորդի, իսկ որոշ պատգամավորների կարելի է դաշտ տալ պետական միջոցները վատնելու համար, եւ որոնց «վզերի հաստությունը հակադարձ համեմատական է նրանց ուղեղներին»:

Գագիկ Կոստանդյանի կարծիքով, եթե սթափ մոտեցում չցուցաբերվի գալիք ընտրությունների ընթացքում, ապա մյուս խորհրդարանը ոչ թե անվանվելու է «պղզողների», այլ իրավամբ «գանգստերների»: Գ. Ա.

Թե ինչպես հայրենասեր խաղալ

5 ձեռնարկությունների աշխատելու երաշխիքները հստակ չեն

Քաղաքական սպեկուլյացիայի եւ դեմագոգիայի դիմակը, որը վարպետորեն կրում էին առանձին կուսակցություններ եւ դրանց ներկայացուցիչներ, վերջապես պատռվեց այսպես կոչված «Գույք պարտքի դիմաց» հայտնի գործարքի պայմանագրի վավերացմանն ուղղված երկու խորհրդարանական քննարկումների ընթացքում: Զարմանալի բացախոսությամբ ընդդիմադիր այն ուժերը, որոնք արմատապես դեմ էին արտահայտվում երկրի ռազմավարական նշանակության օբյեկտների մասնավորեցմանը, գրկաբաց ընդունեցին երկրի 5 ձեռնարկությունները, այդ թվում եւ Հրազդանի ՊՇԷԿ-ը, պարտքի դիմաց Ռուսաստանի Դաշնությանը հանձնելը: Այդ նույն ուժերը, որոնք անընդհատ թմբկահարում էին «Չկան մշտական բարեկամներ, կան մշտական շահեր» աֆորիզմը, թերեւս կարոտախտով տառապելով համարում են, որ Ռուսաստանին ինչ էլ տան, օգուտ է, եւ եթե մյուս բոլոր գործարքների պարագայում վտանգվում էին ազգային անվտանգությունը եւ Հայաստանի փաստացի անկախությունը, ապա ՌԴ-ի պարագայում բոլորովին հակառակն է:

Օրինակ, իրեն հանրային սեփականության ջատագով հռչակած Կոմկուսի «հռետորներից» Խորեն Սարգսյանը հայտարարեց, թե պարտքի դիմաց ձեռնարկությունների հանձնումը Ռուսաստանին շատ բնական է, քանի որ դրանց ծնողները ռուսներն են, իսկ զավակին ծնողից զրկելը խրախուսելի չէ: Սակայն աբսուրդայինը ոչ այդքան Խ. Սարգսյանի «ծնողասիրությունն» էր, որքան նրա այն արտահայտությունը, որ եթե այդ ձեռնարկությունները մեկ ուրիշը տաներ, մերը չէին լինելու: Այս դարակազմիկ «գաղափարախոսությամբ» էլ հիմնավորելով, պատգամավորը հայտարարեց, թե իրենք... կողմ են քվեարկելու մինչեւ հիմա ռազմավարական հորջորջվող այդ ձեռնարկությունների նման կարգով մասնավորեցմանը:

Այնուհետեւ էստաֆետն ընդունեց հայ-ռուսական արմատական համագործակցության կողմնակից Աղասի Արշակյանը: Վերջինիս կարծիքով, ռազմավարական օբյեկտների վաճառքով օտարվում է երկրի անկախությունը, որից թողել են միայն դրոշի կոթը: Ապա դառնալով կառավարությանը, չգիտես հորդորելով թե պահանջելով, ասաց, որ մեր անկախությունը մաս-մաս մի վաճառեք: Իհարկե, եթե Աղասի Արշակյանին մնար, թերեւս այդ անկախությունը Ռուսաստանին կվաճառեր ոչ թե մաս-մաս, այլ միանգամից եւ ամբողջությամբ: Հակառակ դեպքում պատգամավորը դժվար թե հայտարարեր, թե իրենք սիրով կողմ են քվեարկելու:

Առավել քան հետաքրքրական էր «Օրինաց երկրի» մոտեցումը, որն ընդամենը մեկ տարի առաջ կտրականապես մերժում էր բաշխիչ էլցանցերի վաճառքը, իսկ հետո էլ, էվոլյուցիա ապրելով, կողմ էր միայն հատուկ կարգով մասնավորեցմանը: Այս կուսակցության անդամ Միեր Շահգելդյանը միանշանակ դրական համարեց կատարված գործարքը, որը գլոբալ իմաստով «բերելու է տարածաշրջանում ռազմավարական տեսակետից Հայաստանի մրցունակության ակտիվացմանը»: Իսկ լոկալ իմաստով, Շահգելդյանի կարծիքով, ՌԴ-ին ձեռնտու չէ Հայաստանում ունենալ չգործող ձեռնարկություններ, իսկ դա նշանակում է նոր աշխատատեղերի բացման հնարավորություն: Այսուհանդերձ, մասնավորեցման նրբերանգների նկատմամբ աշխարհայացքների նման կտրուկ փոփոխություններն այս կուսակցության պարագայում առավել քան հասկանալի է իբր ընդդիմադիր դաշտից իշխանական խրամատներ անցնելու շրջանակներում:

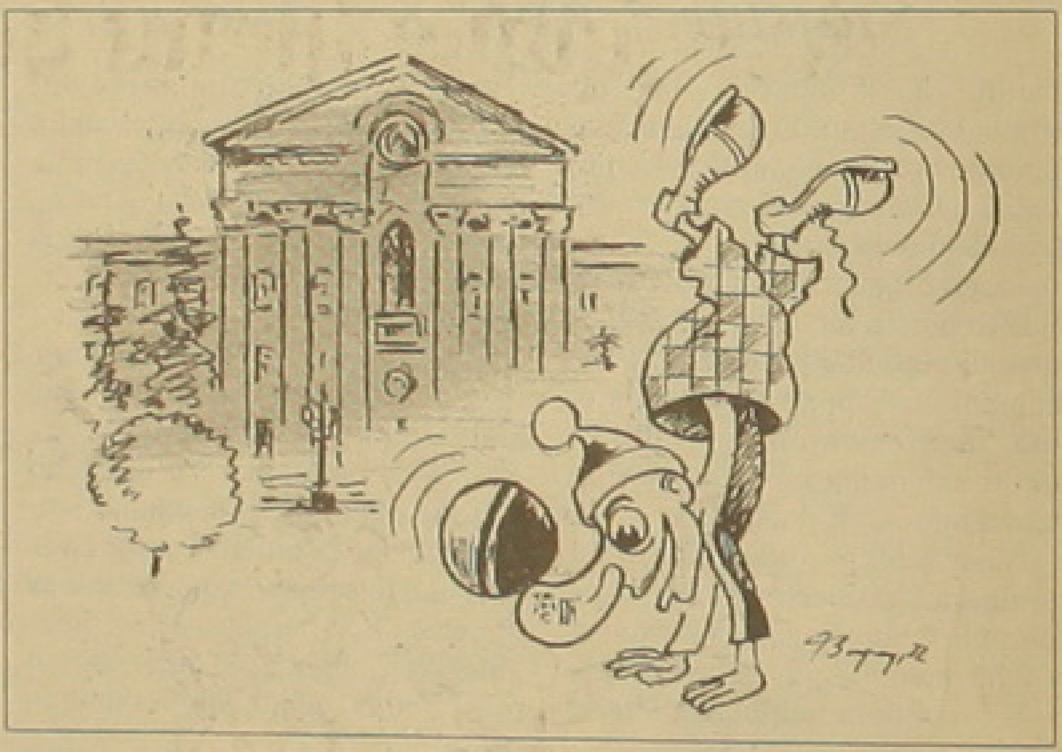

Այս ընդհանուր ֆոնի վրա ուշագրավ էին թերեւս միայն հանրապետական Վիկտոր Դալլաքյանի տեսակետները, որոնք մտահոգությունների տեսակետից չէին կարող արտահայտել կուսակցության մոտեցումները: Սկզբից հայտարարելով, որ կողմ է քվեարկելու պայմանագրի վավերացմանը, Վ. Դալլաքյանը մտահոգություն հայտնեց, թե ինչու Հայաստանի ռազմավարական դաշնակիցը չցանկացավ զիջել պարտքերը, կամ կա՞ աշխարհում որեւէ դեպք, երբ ռազմավարական դաշնակիցը նման անզիջում կեցվածք է ընդունում: Մյուս կողմից՝ ով կարող է երաշխավորել, որ վաղը, մյուս օրը միջազգային կազմակերպությունները նույն քաղաքականությունը չեն որդեգրի պարտատեր Հայաստանի նկատմամբ, եւ ով կարող է երաշխիք տալ, որ պարտքի դիմաց տրվող օբյեկտներն անպայման աշխատելու են:

Այս հռետորական հարցադրումներին պատասխանեց ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանը, որը հայտարարեց, թե երկրի անկախությանը դույզն-ինչ վտանգ սպառնալու դեպքում ինքը երբեք չէր բարձրանա ԱԺ ամբիոն:

Իսկ ինչ վերաբերում է մյուս պարտատու կազմակերպությունների կողմից նմանատիպ քաղաքականության որդեգրման համար նախադեպ ստեղծելուն, ապա դա անհնար է, քանի որ նրանց հետ Հայաստանի կնքած բոլոր վարկային պայմանագրերում խոսք անգամ չկա պարտքերը գույքով վերադարձնելու հնարավորության մասին: Հանգամանք, որն առկա է եւ 1996 թ.-ի օգոստոսի, եւ 97 թ.-ի, եւ 98, 99 թվականներին Ռուսաստանի հետ կնքած պայմանագրերում:

Ըստ նախարարի, կառավարությունը մինչեւ «Գույք պարտքի դիմաց» գործարքի ստորագրումը պատրաստ էր վճարել 25 մլն դոլար՝ մեկ տարվա կտրվածքով, սակայն նախընտրել է գնալ գործարքին առանձին ձեռնարկություններն աշխատեցնելու հեռանկարով: Թե իրականում կարդարանա՞ն այս տեսակետից կառավարության սպասելիքները, ոչ ոք իրականում երաշխավորել չի կարող, քանի որ նույն Ռուսաստանում, ըստ Վիկտոր Դալլաքյանի, նմանատիպ ձեռնարկությունները չեն աշխատում:

Բոլոր դեպքերում ակնհայտ էր, որ խորհրդարանը վավերացնելու էր մայր պայմանագիրը՝ 93,5 մլն դոլար պարտքը գույքով փոխհատուցելու վերաբերյալ՝ իր արբանյակ 5 պայմանագրերով: Հիշեցնենք, որ ՀՀ եւ ՌԴ կառավարությունների միջեւ բացի հիշյալ 6-ից կնքվել է եւս երկու գաղտնի պայմանագիր, որոնք հրապարակման ենթակա չեն, եւ որոնց մասին հիշատակել էր պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը:

Սակայն այս պարագայում պատգամավորների դեմագոգիկ կեցվածքը նույնքան ծիծաղելի եւ խղճուկ էր, որքան մտահոգիչ՝ ձեռնարկություններն աշխատեցնելու համար հստակ երաշխիքների բացակայությունը:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

«Արարատը» ցուցադրվեց Նովոռոսիյսկում

ԿՐԱՍՆՈԴԱՐ, 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Նովոռոսիյսկի «Մաքսիմուս» մշակութային ակումբում ցուցադրվել է Ատոմ Եգոյանի «Արարատ» ֆիլմը: Ցուցադրմանը նախորդել է գիշերային ակումբում կազմակերպված հյուրասիրությունը՝ հայկական ազգային ճաշատեսակների համտեսումով, որոնք վարպետորեն պատրաստվել էին «Մաքսիմուսի» խոհարարների կողմից: Այս ամենն ուղեկցվել է սիրված ազգային մեղեդիների կատարմամբ: Ինչպես հաղորդել է Ռուսաստանի հարավի հայերի «Երկրամաս» թերթը, կինոնկարի ցուցադրումը դարձել է այն տոնի գագաթնակետը, որ «Մաքսիմուս» մշակութային ակումբի վարչակազմը կազմակերպել էր քաղաքի «Լույս» հայկական կուլտուր-լուսավորչական ընկերության հետ համատեղ: Ավելի վաղ «Արարատ» կինոնկարը ցուցադրվել է Կրասնոդարում, Սոչիում եւ Կուբանի մի շարք այլ քաղաքներում:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՓՈՍՏԻՑ

Մնացեք այդպիսին, ինչպիսին կաք

Զինվորի մոր նամակը հրամանատարին

Երբ բանակ էի ճանապարհում միակ որդուս, հոգիս տագնապած էր, խռոված: Սակայն իմ տագնապն ու անհանգստությունը վերացան, երբ որդիս ծառայության անցավ N զորամասում:

Զորամասի հրամանատարը Մելքոնյան Աշոտը, զինվորական խստության եւ մարդկային բարության հրաշալի զուգորդմամբ օժտված անձնավորություն է: Անշառ, պահանջկոտ զինվորականը, սակայն, զինվորի բարի խորհրդատուն է, որ իր հայրական խրատներով զինվորի մեջ սերմանում է կազմակերպվածություն, պատասխանատվություն, զգաստություն, ազնվություն: Նա անհատական մոտեցում ունի յուրաքանչյուր զինվորի նկատմամբ, հմուտ հոգեբան է, խորաթափանց, փորձում է ճանաչել զինվորին, սիրում է նրան, հասկանում հաճախ լրացնելով այն պակասը, որ միայն լավ հայրը կարող է տալ որդուն: Նա բարեհամբույր է, պատրաստ է ընդունել ծնողներին, համբերատար զրուցել, բացատրել, լսել չնայած սուղ ժամանակին եւ բազմազբաղ առօրյային:

Զորամասի ամբողջ տարածքն աչք է շոյում մաքրությամբ, կոկիկությամբ. խնամված ծաղիկները, թփերը կարծես վկայում են հրամանատարի հարուստ հոգեկան աշխարհի մասին: Ակամա խորհում ես, ով գնահատում է գեղեցկությունը, չի կարող բարի եւ [illegible] չլինել:

Զորամասում ծառայող մի խումբ զինվորների մայրերի անունից, որոնց հետ ես պարբերաբար հանդիպում եմ «բաց դռների» օրերին, շնորհակալություն եմ հայտնում հրամանատար Աշոտ Մելքոնյանին, որի ղեկավարած զորամասում մեր որդիների համար ծառայությունը ոչ թե պարտադրյալ բեռ է ու տհաճ պարտականություն, այլ հայրենիքին նվիրվածության գիտակցում, կյանքի դպրոց, կենսափորձ ու հայրենասիրության մեծագույն դաս: Շնորհակալություն, հրամանատար, լավ զինվոր ու մարդ դաստիարակելու համար:

Զինվորի մայր

ՄԵԴԱ ԴԱՎԹՅԱՆ

Գրությունը ստորագրել են նաեւ նույն զորամասում որդիներ ունեցող 22 ծնողներ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս. 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/ հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն
/ հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում:

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ԳԱԳԱՐԻՆ ԱՎԱՆ

Անուշադրություն, որ հարյուրավոր մարդկանց կյանք կարժենա

Գագարին ավանի Գայի փողոցի թիվ 1 եւ 2 շենքերի մի խումբ բնակիչների ահազանգին հետեւելով մեկնեցինք Գագարին: Վերջին 14 տարիների ընթացքում բնակիչներն արդեն սովորել են այստեղ ճարտարապետների, շինարարների, լրագրողների կամ տեղի իշխանավորներին տեսնել, սակայն նրանց հաճախակի այցելություններն ու խնդրի կարեւորության գիտակցումն ավարտվում են եզրակացություններով ու խոստումներով: Մարդիկ արդեն կորցրել են հավատը, թե մի օր իրենց խնդիրը կլուծվի: Նրանց հավատի կորուստը, սակայն, չի նշանակում, թե խնդրի վրա կարելի է աչք փակել. 446 մարդու կյանք ամեն րոպե վտանգի տակ է:

1988-ի երկրաշարժից Գայի փողոցի թիվ 1 եւ 2 շենքերը եւս տուժեցին, ու դեռեւս 1989-ին ՀԽՍՀ պետշինի հանձնաժողովի եզրակացությամբ դրանք վթարային ճանաչվեցին: Սկզբնական շրջանում որոշվել էր ամրացնել շենքերը, սակայն հետագայում ամրացումը ոչ նպատակահարմար համարվեց, եւ ՀԽՍՀ պետշինի շինարարության ու ճարտարապետության գիտահետազոտական ինստիտուտը տվեց շենքի քանդման եզրակացություն: Բնակիչներին զգուշացվեց ամիջապես ազատել շենքը: Առաջարկվեց շենքի տարածքում «Չմոտենալ, վտանգավոր է» մակագրությամբ ցուցանակներ ամրացնել: Շենքերում ապրող բնակիչներին առաջարկվեց ազատել շենքերը: Սակայն նրանց տառապանքն արդեն փորձ ուներ, ու կանխավ իմանալով, որ, միեւնույնն է, որոշումներն ու եզրակացություններն օդի մեջ են մնում, շենքը չազատեցին:

1994-ի եզրակացությամբ թիվ մեկ շենքը ճանաչվեց երրորդ կարգի վթարային, թիվ երկուսը՝ երկրորդ... Թիվ երկու շենքի «ճակատագիրը» դադարեց քննարկվել:

Եվս մեկ հետազոտություն եղավ 1998-ին, եւ «Հայսեյսմշինի» եզրակացությունն ավելի անհանգստացնող էր. չորս տարվա ընթացքում շենքի ճաքերն ավելի էին մեծացել, առաջացել էին նորերը: Բնակիչներին խստորեն արգելվեց օգտվել պատշգամբներից մինչեւ ամրացման աշխատանքների կատարումը: Սակայն այս անգամ եւս եզրակացությունը որեւէ գործնական քայլի պատճառ չդարձավ, ու րյուր ընտանիք տեղավորվեց ժամանակավոր կացարաններում... Տարիներ շարունակ մարդիկ չկարողացան հանրակացարաններում, նկուղներում ապրել ու հույսերը կտրած սկսեցին վերադառնալ իրենց բնակարանները: «Չմոտենալ, վտանգավոր է» ցուցանակն այդպես էլ թղթի վրա մնաց, մարդիկ մինչեւ հիմա էլ քանդվող շենքերում են ապրում:

1992-ին ՀՀ ճարտպետքաղշինը (այժմ՝ քաղաքաշինության նախարարություն) շենքը համարեց ամրացման ենթակա, եւ դարձյալ մարդիկ երեք տարի էլ սպասեցին... մեկ այլ եզրակացությամբ 2001 թ.-ին, շենքի ամրացման անհրաժեշտությունն անվիճելի եւ անհապաղ համարվեց: Քաղաքաշինության նախարարությունից Սեւանի արդեն նախկին քաղաքապետ Ալեքսանյանին ուղղված գրությունում ասվում է. «Շենքի վնասվածությունը երկրորդ աստիճանի է եւ ենթակա է վերականգնման: Անհրաժեշտության դեպքում ժամանակավորապես վերաբնակեցնել շենքի վթարային մասում բնակվող ընտանիքներին համայնքի տրամադրության տակ գտնվող բնակության համար պիտանի տարածքներում: Վերջիններիս անբավարար լինելու դեպքում վարձակալել բնակարաններ: Ելնելով համայնքի բյուջեի սղությունից, շենքի վերանորոգման աշխատանքներն առաջարկում ենք իրականացնել վարկային միջոցների հաշվին»:

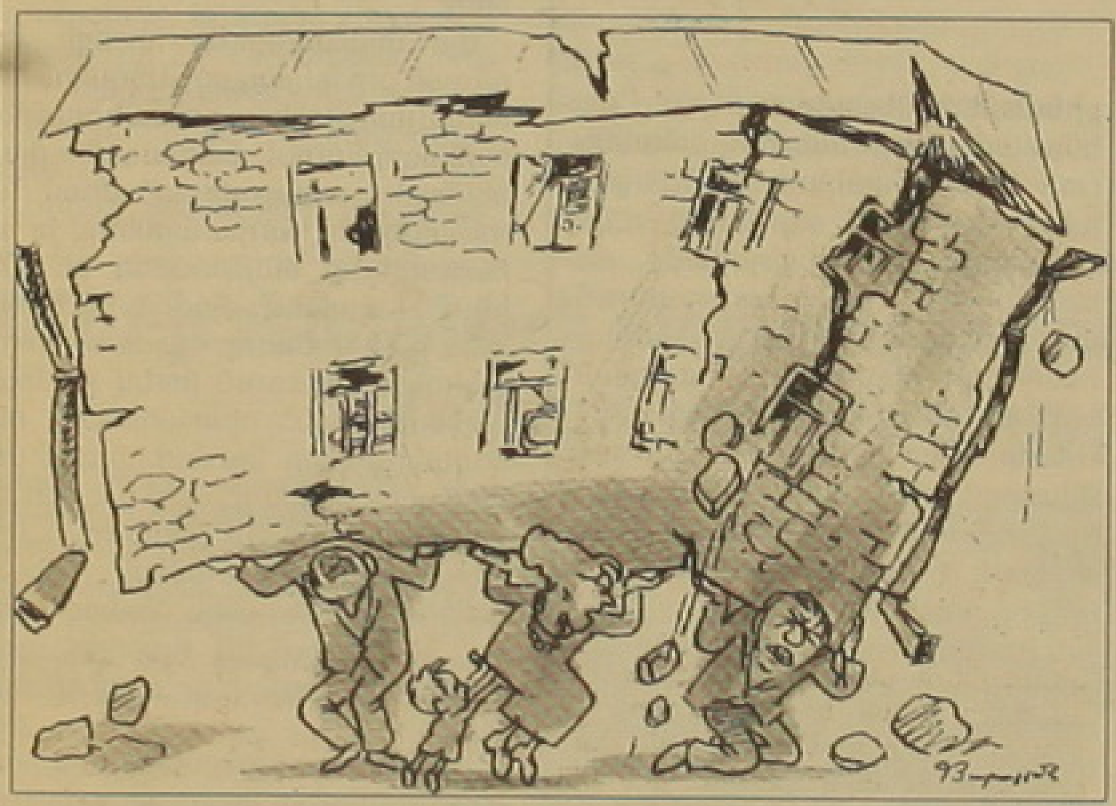

Սա վերջին փաստաթուղթն է, որ ստացան շենքի բնակիչները: Պաշտոնական մարմինները դարձյալ ամեն ինչ վերագրեցին միջոցների սղությանը. եթե տուժած շենքն աղետի գոտում չէ, ապա պետք է զրկված լինի ուշադրությունից:

Երբ հեռանում էինք Գագարինից, աչքս ակամա ընկավ օգտագործման համար արգելված պատշգամբներից մեկին, որտեղ փոքրիկ մի երեխա էր խաղում:

Հ. Գ. Գագարին այցելության օրը եղանք նաեւ մի հանրակացարանում, որտեղ շենքի բնակիչներին առաջարկվել էր ապրել, ու որտեղ նրանց մի մասը մինչ այսօր ապրում է: Գագարինի բնակիչներից բացի, Սեւանի տեխնիկումի հանրակացարանում էլի ուրիշ ընտանիքներ են ապրում՝ սեւանցիներ, երկրաշարժից տուժած, փախստական ընտանիքներ, որոնք սպասում են, թե մի օր բնակարան են ստանալու: Որ հանրակացարանային պայմաններն անմխիթար են՝ գիտեն բոլորը, սակայն տեխնիկումի հանրակացարանին մոտենալիս ակամա քիթդ փակում ես: Իսկ շենք մտնելն ընդհանրապես հնարավոր չէ: Կոյուղաջրերը շենքի քարերի միջով են դուրս գալիս: Մի քանի տարի առաջ վնասված կոյուղին չքավոր բնակիչներն ի վիճակի չեն վերանորոգել:

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Չմաքսազերծված ավտոմեքենաները պարտավոր են գրանցվել

Վերջին տարիներին Արցախում նկատվում է արտասահմանյան պետհամարանիշներով երթեւեկող տրանսպորտային միջոցների քանակի աճ: Ընդ որում, պետավտոտեսչության դիտարկումներով, դրանց քիչ մասն է մաքսազերծված:

Ինչպես «Ազգի» թղթակցին տեղեկացրեց ԼՂՀ ՆԳՆ պետավտոտեսչության պետ Կամո Ղուլյանը, ստուգայցերի ընթացքում ի հայտ է բերվել այդպիսի 170 ավտոմեքենա, որոնց տերերը գրավոր զգուշացվել են: Նրանց ժամանակ էր տրվել մինչեւ նոյեմբերի 30-ը կամ մաքսազերծել տրանսպորտային միջոցը, կամ էլ մուծել ամենամսյա գրանցման վճար: Համաձայն «Ճանապարհային վճարի մասին» ԼՂՀ օրենքի՝ պետական տուրքի դրույքաչափերը տարբեր են: Մարդատար ավտոմեքենաների վճարի չափերը, կախված նստատեղերի քանակից, տատանվում են 10-60 հազար դրամի սահմաններում, իսկ բեռնատար մեքենաների համար նախատեսվում է նաեւ ավելի բարձր տուրքավճար, նայած դրա բեռնատարողությանը:

Արցախի գլխավոր պետավտոտեսչի խոսքերով, իրենց աշխատակիցների իրականացրած միջոցառումների արդյունքում օտարերկրյա պետհամարանիշներով մեքենաների 15 տոկոսն անցած ամիսների ընթացքում գրանցվել է: Գործընթացը շարունակվում է, եւ դատելով այն բանից, որ նման կարգավիճակով ավտոմեքենաների երթեւեկությունը դեկտեմբերի սկզբներին խիստ նվազել է, կարելի է ենթադրել, որ կարճ ժամանակում օտարահպատակ մեքենաների վարորդները կօրինականացնեն իրենց հետագա երթեւեկությունը ԼՂՀ ճանապարհներին:

Արցախի ճանապարհային ոստիկանների այս խստապահանջությունը չի տարածվում ՀՀ-ից ժամանած այլ երկրների պետհամարանիշ կրող տրանսպորտային միջոցների վրա, որովհետեւ վերոհիշյալ օրենքը գործում է նաեւ Հայաստանում, ուր վիճակն ավելի բարվոք է: Մեկ այլ պատճառաբանությամբ՝ ԼՂՀ-ն եւ Հայաստանի Հանրապետությունը գտնվում են նույն իրավական դաշտում, ուստի նման ավտոմեքենաների ստուգումն Արցախում աննպատակահարմար է:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

ՈՐՈՇՎԵՑ ՆԵՊԱԼԻ ԳԱԳԱԹԱԺՈՂՈՎՈՒՄ

Ասիական սեյսմոլոգիական հանձնաժողովի V գագաթաժողովը կկայանա Երեւանում

Նոյեմբերի 24–27-ը Կատմանդուում (Նեպալ) կայացավ Ասիական սեյսմոլոգիական հանձնաժողովի (ԱՍՀ) IV գագաթաժողովը՝ 40 երկրների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ, ներառյալ ԱՍՀ-ի անդամ 24 երկիր (Ճապոնիայից մինչեւ Եգիպտոս) եւ 16 հրավիրված մասնակիցներ ԱՄՆ-ից եւ Եվրոպայից: Ժողովը բացվել է ԱՍՀ-ի նախագահ, պրոֆեսոր Սերգեյ Բալասանյանի ողջույնի խոսքով: Իր ելույթում նա մասնավորապես նշել է, որ Ասիան մեր երկրագնդի ամենաբնակեցված մասն է, եւ որ երկրաշարժերը գլխավոր վտանգն են՝ տարեկան խլելով հարյուր հազարավոր մարդկային կյանք՝ ահռելի սոցիալական եւ տնտեսական վնաս հասցնելով մասնավորապես զարգացող երկրներին: Բարձր սեյսմիկ վտանգի պայմաններում, որն ավելի կաճի 21-րդ դարում, ԱՍՀ-ն պետք է կատարի տարածաշրջանի առաջատար գիտնականների ջանքերը խթանողի եւ համակարգողի դեր սեյսմիկ աղետների վտանգի նվազեցման հարցում, նշել է պրն Բալասանյանը եւ գագաթաժողովի հատուկ նստաշրջանում ներկայացրել ԱՍՀ-ի չորս խոշոր նախագծեր՝ ուղղված սեյսմիկ վտանգի եւ ռիսկի գնահատմանը, ինչպես նաեւ տարածաշրջանի երկրների սեյսմիկ խոցելիության նվազեցմանը:

Ամենավերջին տվյալները ասիական տարածաշրջանի սեյսմիկ ակտիվության վերաբերյալ: Սպիտակ կետերը ներկայացնում են վերջին բռնկումների աշխարհագրությունը:

Ներկայացված նախագծերը բուռն քննարկումներից հետո արժանացել են ԱՍՀ-ի միաձայն հավանությանը: Նստաշրջանին ներկա են եղել նաեւ միջազգային ֆինանսավորող համակարգերի ներկայացուցիչներ, որոնք իրենց պատրաստակամությունն են հայտնել ներդրումներ կատարելու ԱՍՀ-ի գործունեության եւ նախագծերի մեջ: Գագաթաժողովում Սերգեյ Բալասանյանը Ասիայի եւ Օվկիանիայի մի շարք երկրներից առաջարկություն է ստացել խորհրդատուի կարգավիճակով աջակցել իրենց երկրներում Հայաստանի օրինակով սեյսմիկ պաշտպանության համակարգեր ստեղծելուն: Այսպիսով, 21-րդ դարը երկրագնդի այս մասում կարող է դառնալ հայկական տեխնոլոգիաների դար սեյսմիկ աղետների վտանգի նվազեցման բնագավառում:

Գագաթաժողովում Հնդկաստանի լիազոր ներկայացուցչի առաջարկությամբ ԱՍՀ-ի 2004 թ. հաջորդ՝ 5-րդ գագաթաժողովի անցկացման վայրը միաձայն ընտրվել է Երեւանը: Դա Հայաստանի սեյսմոլոգների մեծ հաջողությունն ու միջազգային ճանաչումն է:

Ինչպես նշեց պրն Բալասանյանը, «մենք ապրում ենք սեյսմիկ ակտիվացման փուլում, որը սկսվել է 1976 թ., եւ նախազգում ենք, որ ուժեղ երկրաշարժեր կլինեն, ուստի պատրաստ պիտի լինենք բարձր, մասնագիտական, քաղաքացիական առումներով»:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Ընտրությունների լուսաբանման բրիտանական փորձը

Դեկտեմբերի 2-ին եւ 3-ին լրատվամիջոցների կովկասյան ինստիտուտում տեղի ունեցավ «Հայկական լրատվամիջոցները եւ ընտրությունները» խորագրով կլոր սեղանների շարք:

Երեկվա սեմինարի ընթացքում դասախոսություն կարդաց Լորդ Դիդզը: Նա եղել է «Daily Telegraph» թերթի խմբագիր: Լորդ Դիդզը խոսեց լրատվամիջոցների դերի, դրանց կողմից լուսաբանվող նյութերին ներկայացվող պահանջներից:

Պրն Դիդզը համոզմունք հայտնեց, որ ի տարբերություն հեռուստատեսության, որը որոշակի սահմանափակումներ ունի, տպագիր մամուլն ավելի լրջորեն եւ խորությամբ կարող է բացատրել որեւէ երեւույթ, լուսաբանել որեւէ նյութ: Ըստ Լորդ Դիդզի, գրավոր խոսքն ավելի մեծ ուժ ունի, հետեւաբար՝ նաեւ ազդեցություն, քան բանավոր խոսքը հեռուստաեթերից:

Խոսելով քաղաքացիության լուսաբանմամբ զբաղվող լրագրողներին ներկայացվող պահանջներից եւ, մասնավորապես, չափավոր քննադատության անհրաժեշտության մասին, դասախոսը նշեց, որ հատկապես ընտրությունների լուսաբանման ժամանակ անհրաժեշտ է, որ լրատվամիջոցն իր նյութերով գնահատվի որպես արդար եւ օբյեկտիվ: Հետաքրքրական ու, թերեւս, մեր իրականության մեջ առողջ մոտեցում ցուցաբերելու համար անհրաժեշտ մի միտք հայտնեց պրն Դիդզը հենց ընտրությունների լուսաբանման ժամանակ մամուլի դերի մասին: Ըստ նրա, ընտրությունների ժամանակ ընտրվում են ոչ միայն թեկնածուները, այլեւ, ասենք, թերթերը:

Այս մտքի տրամաբանությունը մեզանում էլ է աշխատում, սակայն ոչ Լորդ Դիդզի նշած մոտեցմամբ: Ըստ նրա, թերթերն «ընտրության» են ենթարկվում օբյեկտիվության, տեղեկացվածության, արդարացիության կտրվածքով: Մինչդեռ մեզանում որեւէ լրատվամիջոցի «ընտրվածությունն» առաջին հերթին պայմանավորվում է որքան հնարավոր է սենսացիոն-լուսանքային հրապարակումներով:

Բրիտանական իրականությունից ելնող Լորդ Դիդզի խոսքերով, ընտրություններն են հենց այն ժամանակը, երբ թերթը հատկապես կարող է ցույց տալ իր օբյեկտիվությունը, քանի որ ամենից լավ աշխատելու ոճը վստահելի մարդկանց խոսքը մեջբերելն է եւ ոչ թե ուղղակի գրելը: Եթե սրան էլ ավելացնենք պրն Դիդզի այն միտքը, որ ընտրությունները լուսաբանելու ժամանակ մեծ կարեւորություն ունի ընդհանուր հավասարակշռություն պահելու հանգամանքը, ապա ակնհայտ է, որ բրիտանական չափանիշներով լրագրությունը մեր իրականության հետ ոչ մի ընդհանրություն չունի:

Դասախոսության ավարտին Լորդ Դիդզը խոսեց նաեւ լրագրողների աշխատանքի մաս կազմող ռիսկի դիմելու անհրաժեշտության մասին, ինչպես նաեւ կարեւորեց ճշմարիտ, օբյեկտիվ նյութերի դերն ընտրությունների լուսաբանման գործում:

Սուտը, ըստ Լորդ Դիդզի, ընտրությունների ժամանակ շատ վտանգավոր երեւույթ է: Ուստի լրագրողն իր աշխատանքում պետք է արդար եւ հավասարակշիռ լինի:

Լսածից հետո մեր իրականության եւ բրիտանական լրագրության եզրերն իրարից այնքա՜ն հեռու թվացին՝ ապագա ընտրությունների եւ դրանց լուսաբանման տեսանկյունից:

Թերեւս վաղուց մեր լրատվական դաշտն ու այդ դաշտում գործող լրատվամիջոցներն ու լրագրողները կարիք ունեն որոշակիացնելու ոչ միայն ինֆորմացիայի հետ աշխատելու ազատության սահմանները, այլեւ պիտի գիտակցվի այն պատասխանատվությունը, որ կրում են լրատուներն իրենց լսարանի եւ ընթերցարանի առջեւ: Սա՝ ի գիտություն, քանի որ ի կիրառում ասելու համար մեզ պակասում է պատասխանատվության գիտակցումը:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Առօրյա

Եթե սպանդանոցներ չհիմնվեն, հիվանդությունների սպառնալիք միշտ էլ լինելու է

Ամեն կեսգիշերից հետո Արգավանդի խճուղու, Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքի վերավաճառողներին քաջ հայտնի տարածքներում մսամթերքի ապօրինի վաճառք է իրականացվում: Արդեն 1 տարի անկառավարելի այդ-տիպի առուծախ է նաեւ Մ. Խորենացու փողոցում, շուկայի մերձակայքում: Միսը բերում են, հանձնում մեծածախ գներով, եւ առանց անհրաժեշտ ստուգումների ու փորձաքննության այն ուղիղ գնում է մեր խանութներն ու ռեստորանները:

Ամեն տարի քաղաքի եւ հանրապետական անասնաբուժական ծառայությունները մսամթերքի վաճառակետերում ստուգայցային երթեր են կազմակերպում, բայց եւ մասնագետները, եւ վաճառողները հոգու խորքում չեն հավատում դրանց արդյունավետությանը, քանի որ միեւնույն է, չի գործում մսամթերքի անվտանգության ապահովման քիչ թե շատ տանելի մեխանիզմ:

Գյուղատնտեսական կենդանիների հիվանդություններից ամենից ավելի տագնապ է հարուցում սիբիրախտը: Սա հողային ինֆեկցիա է, որի հարուցիչը հարյուրավոր տարիներ կարող է պահպանվել հողում, քանի դեռ կենդանին չի հանդիպել դրան:

Ոչ աղային ու ջերմային մշակումից, ոչ սառեցումից հարուցիչը չի ոչնչանում: Եվ հատկապես հիմա, երբ խոտածածկույթը նոսրացել է, հարուցիչի հետ կենդանիների շփումը առավել հավանական է: Խորհրդային տարիներին որեւէ տնտեսությունում սիբիրախտի հայտնաբերումն արտառոց իրողություն էր, իսկ հիմա, ինչպես վկայում է քաղաքապետարանի անասնաբուժական սպասարկման կենտրոնի տնօրեն Վիկտոր Աբրահամյանը, ամեն տարի նման դեպքեր արձանագրվում են: Անցած տարի Արթիկի տարածաշրջանի Սարատակ գյուղում սիբիրախտով վարակված մսից հիվանդացել է 14 մարդ, այս տարի Տաշիրում 3-ը: Բարեբախտաբար, 2 դեպքում էլ հիվանդության մաշկային տարբերակն է եղել, թոքային եւ աղիքային ձեւակներով վարակվածներին հնարավոր չէ փրկել:

Մեկ ամիս առաջ սիբիրախտով վարակված միս էին առաջարկել Մ. Խորենացու փողոցում գործող վաճառակետերից մեկին: Փառք Աստծո, հայտնաբերվել էր փաստը: Եվ վերջապես վերջերս Երեւանի կենդանաբանական այգում լուսանի եւ ամերիկյան կատվառյուծի կորուստի պատճառը դարձյալ վարակված մսի անարգել վաճառքն էր: Ի դեպ, ՀՀ գյուղնախարարության անասնաբուժական պետական տեսչության պետ Անուշավան Աղաջանյանը կատարվածի համար ամենից առաջ մեղադրում է այգու տնօրենությանը, որը եթե անասնաբուժական ծառայություն էլ չուներ, պարտավոր էր միսը փորձաքննության ներկայացնել հանրապետական մանրէաբանական լաբորատորիա:

Սեփականաշնորհումից հետո մսի վերամշակման ձեռնարկությունների անհետացումն առաջին հերթին հարվածեց բնակչությանն անվտանգ մսամթերքով ապահովելու խնդրի լուծմանը: Մեկ տասնամյակ առաջ այդպիսի 6 հզոր կոմբինատներ էին գործում Երեւանում, Կապանում, Վանաձորում, Գյումրիում, Գավառում ու Հրազդանում: Բոլոր մարզերն ու խոշոր տնտեսությունները նաեւ սեփական սպանդանոցներն ունեին: Մսի կոմբինատները ողջ ծանրաբեռնվածությամբ աշխատում էին, իրականացվում էր ոչ միայն սանիտարական ապահով հսկողություն, հատված առ հատված հետազոտվում մորթված կենդանու մսեղիքը, այլեւ օգտագործվում էին մսամթերքի բոլոր բաղադրամասերը ընդհուպ կենդանու աղեստամոքսային տրակտի պարունակությունը:

Այժմ զանգվածային տարածում են ստացել բակային գաղտնի մորթերը: Գյուղացիներն ինքնագլուխ մորթ են անում եւ առանց ստուգումների միսը վաճառում ու հանձնում որտեղ պատահի: Իսկ ինչո՞ւ է անասնապահը խուսափում անասնաբույժից: Որպեսզի վաճառքի թույլտվությունն արտոնող անհրաժեշտ փաստաթուղթ ձեռք բերի (անասնաբուժական վկայականի 11 ձեւ), նա պետք է նաեւ վճարումներ անի 1500-2000 դրամ: Առաջներում այս գործընթացն անվճար էր: Վճարովի դարձվեց պետբյուջե մուտքերի մի լղարիկ առու էլ բացելու համար: Բայց գյուղացիները համառ հետեւողականությամբ շրջանցում են անասնաբույժին էլ, այս կարգի ցանկացած ծառայություն էլ՝ սպառնալով մեր առողջության պահպանման այս եւ մյուս ոչ պակաս կարեւոր խնդրին:

Այսօր հանրապետությունում գործում են մսամթերքի վաճառքի հարյուրավոր մասնավոր կետեր եւս: Դրանք գործունեության թույլտվության արտոնագրեր ունեն, բայց տերերը բացեիբաց հրաժարվում են փորձաքննական որեւէ ծառայություն հիմնել եւ նույնպես չստուգված միս են վաճառում: Կոմիտասի շուկան մսամթերքի վաճառքի լայն ու հարմարավետ բաժին ունի, որտեղ մսի վաճառք հազվադեպ է իրականացվում: Փոխարենը շուկայի պատերի տակ 13 կրպակներ ու խանութներ են գործում առանց տաք ու սառը ջրի, առանց սառնարանների ու մսի ընդունման բաժինների: Մի՞թե անհնար է փակել այդ կետերը կամ գոնե պարտադրել, որ վաճառքը շուկայի ներսում անեն: Ի վերջո, մասնավոր, դեսուդեն ցրված օբյեկտներն առավել դժվար է վերահսկել, եթե երբեմն-երբեմն այդպիսի փորձեր ձեռնարկվում են:

Բոլոր դեպքերում մսամթերքի անվտանգության միակ վստահելի երաշխիքը միայն վերամշակման ձեռնարկություններն են: Մսի կոմբինատների վերագործարկումը մեր հնարավորությունների պայմաններում միֆ է, սակայն ցանկացած խնդիր լուծման տարբերակ ունի: Մասնագետների համոզմամբ, յուրաքանչյուր տարածաշրջանում, մարզում գոնե 1 սպանդանոցի ստեղծումը հնարավոր է, հավանական եւ ծայր անհրաժեշտություն: Այստեղ կիրականացվի կարեւոր նվազագույնը՝ մսեղիքի հետազոտություն սպանդից առաջ եւ հետո: Սակայն գործադիր օղակներն այս առթիվ առայժմ հետաքրքրություն չեն ցուցաբերում: Ձեռնարկը չգիտես ինչու չի հուզում նաեւ գործարարներին, որոնք կայուն եկամուտ կարող էին ապահովել նաեւ կաշվի ու ենթամթերքի մշակումից:

Վերջում մի հետաքրքրական իրողություն էլ: Պահեստարանի վերածված Երեւանի մսի կոմբինատում այսօր լաբորատոր փորձաքննության է ենթարկվում միայն պաշտպանության նախարարության գնած մսամթերքը: Տարին մեկ անգամ, նախարարության պատվերով, գնված կենդանիների սպանդ է իրականացվում, մսամթերքը հետազոտվում է մորթից եւ առաջ, եւ հետո: Դա էլ մի բան է: Գոնե մեր զինվորներն ապահով կլինեն:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Պարզաբանում է քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության պետը

Հարգելի խմբագրություն

«Ազգ» օրաթերթի 2002 թ. նոյեմբերի 29-ի համարում «Հետաքննություն» խորագրի տակ հրապարակված Սառա Պետրոսյանի «Սուբսիդիա՝ էլեկտրատրանսպորտի հավելագրումներն օրինականացնելու եւ եկամուտները թաքցնելու» հոդվածի կապակցությամբ, հարկ եմ համարում տալ մի շարք պարզաբանումներ եւ մեկնաբանություններ, որոնք, հուսով եմ, հնարավորություն կտան պատկերացում կազմելու հոդվածում տեղ գտած բազմաթիվ անհեթեթ եզրահանգումների, իրականությանը չհամապատասխանող «փաստերի» եւ այլնի մասին:

Հեղինակի հիմնական «բացահայտումն» այն է, թե իբր քաղաքային էլեկտրատրանսպորտում վերջին մի քանի տարիներին ուղեւորափոխադրումների տարեկան ծավալի մոտ 2,4 անգամ անկման պայմաններում, շարժակազմի վազքն աճել է 1,6 անգամ:

Սակայն դժվար չէ նկատել, որ նույն այդ հոդվածում բերված աղյուսակի թվերն ինքնին ապացուցում են նման «բացահայտման» անհեթեթությունը, քանի որ 1998-2001 թթ. շարժակազմի տարեկան վազքը ոչ միայն չի աճել, այլեւ աստիճանաբար նվազել է: Այստեղ մեզ մնում է հետեւություն անել, որ հեղինակը միջնակարգ դպրոցում սովորելու տարիներին առանձնապես չի սիրել «թվաբանություն» առարկան: Հակառակ պարագայում ինչպե՞ս բացատրել այն փաստը, որ աղյուսակում տրամվայի վազքի փոխարեն բերված են տրոլեյբուսի թվային տվյալները, իսկ վերջինիս էլեկտրաէներգիայի նորմատիվային ծախսը 1 կմ-ի վրա 1998 թ. համար ներկայացված է 2 կվտ ժամ, իսկ հետագա տարիների համար՝ 2,4: Էլ ո՞ւր մնաց նորմատիվայինը:

Մեր ընդդիմախոսները կարող են առարկել, որ այս ամենը զուտ տեխնիկական սխալի կամ վրիպակի արդյունք է, բայց արդյոք շատ չե՞ն վրիպակները ընդամենը 4 սյունակ ունեցող աղյուսակի համար:

Հետաքննող լրագրողն իր մեծածավալ հոդվածում որեւէ թվային տվյալ չի հրապարակել ուղեւորափոխադրումների ծավալի տարեկան 2,4 անգամ անկումը հիմնավորելու համար, քանի որ այդպիսի տվյալներ պարզապես չկան:

Տխուր, բայց եւ անժխտելի փաստ է, որ եթե 1998 թ. ուղեւորափոխադրումների ծավալը կազմել է 20,6 մլն, իսկ հաջորդ տարում այդ նույն ցուցանիշը՝ 17,7 մլն ուղեւոր, ապա տարեկան անկումն, իհարկե, կազմում է 14 տոկոս, այլ ոչ թե 240 տոկոս (կամ 2,4 անգամ), ինչպես պնդում է հոդվածագիրը: Ուղեւորափոխադրումների ծավալի դինամիկան քաղաքային էլեկտրատրանսպորտում գրեթե նույնն է եղել նաեւ հաջորդ տարիներին, եւ ցավոք սրտի, անկման այդ տեմպերը շարունակվում են նաեւ ընթացիկ տարում:

Ամենեւին ցանկություն չունենալով ժխտելու քաղաքային էլեկտրատրանսպորտում էլեկտրաէներգիայի հավելագրման եւ հասույթների թերհավաքագրման հնարավոր առկայությունը, մեկ անգամ եւս պնդելով ինձ հետ ունեցած հարցազրույցի ժամանակ հեղինակին ներկայացրած բոլոր տվյալներն ու պարզաբանումները, տեղին եմ համարում ավելացնել, որ հոդվածում թյուրիմացաբար կամ միտումնավոր խեղաթյուրված են ներկայացված մի շարք տվյալներ եւս: Մասնավորապես ես չեմ ասել եւ չէի էլ կարող ասել, որ սուբսիդիաներ չեն տրվում 2000 թ.-ից, քանի որ դրանք իրականում չեն տրվում 1998 թ.-ից, իսկ ինչ վերաբերում է սպառած էլեկտրաէներգիայի դիմաց հատկապես 2000-2002 թթ. արձանագրված պարտքի աճին, ապա այստեղ էլ որեւէ արտառոց բան չկա, քանի որ մինչեւ 1999 թ. 4-րդ եռամսյակը ՀՀ պետական բյուջեից անվճար երթեւեկելու իրավունք ունեցող քաղաքացիներին տեղափոխելու արդյունքում ընկերության չստացած եկամուտները (առաջացած վնասները) փոխհատուցելու նպատակով հատկացված միջոցներն ամբողջությամբ, հաշվանցման կարգով, նպատակաուղղվել են էլեկտրաէներգիայի պարտքերի մարմանը, իսկ դրան հաջորդած ժամանակաշրջանում, ինչպես նշված է հոդվածում, փոխհատուցման գումարներ չեն տրվել եւ, բնականաբար, էլեկտրաէներգիայի ծախսի դիմաց վճարումները եղել են չնչին:

Չեմ կարող շրջանցել մի կարեւոր հանգամանք եւս: Հարցը հեղինակի՝ սեփական անտեղյակությունը միջգերատեսչական հանձնաժողովի եզրակացություններով քողարկելու մասին է, որի առթիվ ես պաշտոնապես հայտարարում եմ, որ Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի որոշմամբ ստեղծված միջգերատեսչական հանձնաժողովը, որի գումարած նիստերին բազմիցս պատիվ եմ ունեցել մասնակցելու հրավիրյալի կարգավիճակով, առ այսօր վերջնական հաշվետվություն չի ներկայացրել: Ավելորդ չեմ համարում նշել, որ հանձնաժողովի կողմից մշակվող ծրագրերը կարող են կյանքի կոչվել միայն ՀՀ կառավարությունում քննարկվելուց եւ վերջինիս հավանությանն արժանանալու դեպքում: Մեր խորին համոզմամբ որեւէ հաշվետվության նախագիծ չի կարող եւ չպետք է հիմք հանդիսանար թերթի բազմահազար ընթերցողներին թյուրիմացության մեջ գցելու համար:

Հարգանքներով՝
ԱՐԵԳ ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ
Երեւանի քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության պետ

Ռեպլիկ

Ի՞նչ է վկայում նախագահության թեկնածուների առատությունը

Կամ արդյոք միամի՞տ է մեր ընտրազանգվածը

Հեռուստաֆիլմերի «Երեւան» ստուդիայում աշխատելու տարիներին ականավոր կինոռեժիսոր Արտավազդ Փելեշյանը, պատահաբար իմանալով, որ պլանբաժնի տնտեսագետներից մեկն իրենից բարձր աշխատավարձ է ստանում, զայրացած մտնում է տնօրեն Վլադիմիր Մուրադյանի աշխատասենյակը.

– Էդ ինչպե՞ս է, որ Հայկուշն ինձնից 20 ռուբլի ավել է ստանում:

– Հայկո՞ւշն ով է,– զարմանում է Մուրադյանը:

– Ես էլ հենց այդ եմ ասում, Հայկուշն ո՞վ է,– վրա է բերում կինոռեժիսորը:

Այս պատմությունը հիշեցի, երբ ուրբաթ օրը կայացած «Ազգային համաձայնություն» կուսակցության համագումարում նախագահության թեկնածու առաջադրված Արամ Հարությունյանը, արդարացնելով իր առաջադրումը, հայտարարեց, թե ինքն ինչո՞վ է պակաս... մյուսներից: Իսկապես, ինչո՞վ: Մարդը Հայաստանի քաղաքական դաշտում նորեկ չէ, մոսկվաներից եկած պատահական, հասարակությանը կատարելապես անհայտ բիզնեսմեն չէ, վերջ ի վերջո՝ երկու տարուց ավելի ինքնուրույն կուսակցության քաղաքական լիդեր է, գործող նախագահին ձեռնոց նետելու հանդգնություն ունեցող մյուս «հայկուշներից» ինչո՞ւ պիտի հետ մնա:

Իսկապես, ինչո՞ւ մեզանում հանկարծ այսքան շատացան այդ «հայկուշները», ի՞նչ է վկայում նախագահության թեկնածուների այս աննախադեպ առատությունը:

1. Անպարագիծ հավակնություններ առնվազն թեկնածուների մի մասի վերաբերմամբ, ովքեր իսկապես հավատացած են, թե կարող են հաղթել գործող նախագահին:

2. Ընդդիմադիր դաշտի կատարյալ անմիաբանություն՝ միավորվելու, միասնական թեկնածուով հանդես գալու պատրաստակամությունն օրավուր ավելի ու ավելի անհամոզիչ դարձող հայտարարությունների համապատկերում: Արդեն նույնիսկ «16-ի դաշինքի» անդամ, ԱԺՄ կուսակցության առաջնորդ Վազգեն Մանուկյանն էր ընդգծում այս փաստը Մամուլի ազգային ակումբում անցյալ շաբաթավերջին լրագրողների հետ ունեցած իր հանդիպման ժամանակ:

3. Նախագահական ընտրությունները սեփական անձի վրա ուշադրություն հրավիրելու միջոց ծառայեցնելու ներքին ձգտում՝ թեկնածուների մեծ մասի կողմից, մանավանդ նկատի առնելով դրանից անմիջապես հետո կայանալիք խորհրդարանական ընտրությունները:

Ըստ իս՝ այս վերջինն ամենագլխավորն է շատերի համար: Չեմ կարծում, թե նախագահության թեկնածուների գերակշիռ մասն այնքան է կտրված իրականությունից, որ կորցրել է սեփական շանսերը հաշվելու ընդունակությունը մի կողմից եւ գործող նախագահին քիչ թե շատ լուրջ հակակշիռ լինելու համար միասնաբար հանդես գալու անհրաժեշտության գիտակցությունը՝ մյուս կողմից: Սակայն ամբողջ ցավն այն է, որ տվյալ պարագայում թեկնածուների մեծամասնությունը ձգտում է լուծել իր անձնական խնդիրները, առաջ մղել իր «եսը»: Իսկ որ այս մերկապարանոց ձգտումների ֆոնի վրա կատարելապես արժեզրկվում են պետության ու ժողովրդի գերագույն շահերով առաջնորդվելու իրենց իսկ հավաստիացումները՝ ո՞ւմ հոգն է: Ծխածածկույթ է օգտագործում են, հույսը դնելով ընտրազանգվածի միամտության վրա:

Բայց արդյոք այդքան «միամի՞տ» է մեր ընտրազանգվածը...

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ

Ջորջ Բուշն Իրաքին ժամկետ տվեց մինչեւ կիրակի

ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը Պենտագոնում ռազմական նոր բյուջեի հաստատման արարողության ժամանակ հայտարարել է, որ Իրաքի ղեկավար Սադդամ Հուսեյնին ժամանակ է տալիս մինչեւ կիրակի. մինչ այդ վերջինս պետք է համոզչորեն ապացուցի, որ իրոք ուզում է կանխել հակաիրաքյան պատերազմը: Բուշի խոսքերով, ՄԱԿ-ի մեկշաբաթյա տեսչական ստուգումների արդյունքները «չեն հուսադրում»: Իր ելույթում Բուշն ընդգծել է, որ «տեսուչներն Իրաք չեն գնացել Սադդամ Հուսեյնի հետ պահմտոցի խաղալու»: Նա կասկածներ է հայտնել, թե վերջին 11 տարում Իրաքի ղեկավարը փոխած լինի իր քաղաքական դիրքորոշումը, եւ որպես ապացույց վկայակոչել է Իրաքի երկնքում պարեկող ամերիկյան ու բրիտանական ռազմօդանավերի գնդակոծման փաստերը:

«Մինչեւ դեկտեմբերի 8-ը Իրաքը պարտավոր է սպառիչ տեղեկություններ տալ իր զանգվածային բնաջնջման զինատեսակների եւ բալիստիկ հրթիռների մշակման ծրագրերի վերաբերյալ», հայտարարել է Բուշը, սպառնալով հակառակ դեպքում Իրաքի վրա հարձակվել այդ ժամկետի ավարտից հետո:

Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ փոխնախագահ Ռիչարդ Չեյնին իր հերթին Դենվերում (Կոլորադո նահանգ) ելույթ ունենալով ասել է, թե Սադդամ Հուսեյնի վարչակազմը «վերջին 10 տարիներին բարձր մակարդակի շփումներ է ունեցել «Ալ Ղաիդայի» հետ եւ օժանդակել դրա ահաբեկիչների վարժանքներին»: Իսկ Սպիտակ տան խոսնակ Արի Ֆլեյշերը մամլո ասուլիսում պնդել է, թե Իրաքը փորձել է միջուկային զենքի արտադրության բաղադրիչներ ձեռք բերել: «Եթե դեկտեմբերի 8-ին Սադդամ Հուսեյնը հայտարարի, թե ինքը զանգվածային բնաջնջման զենքեր չունի, մենք կիմանանք, որ նա ստում է հերթական անգամ», ավելացրել է Ֆլեյշերը:

ԱՄՆ վարչակազմը դիրքորոշումը խստացրել է դեկտեմբերի 8-ից մի քանի օր առաջ: Մինչ այդ Իրաքը պարտավոր է ՄԱԿ-ին ներկայացնել զանգվածային բնաջնջման իր զինատեսակների լրիվ ցանկը: Թերացումը, ըստ Անվտանգության խորհրդի թիվ 1441 բանաձեւի, «լուրջ հետեւանքներ» կունենա Իրաքի համար: ՄԱԿ-ի հակաիրաքյան պատժամիջոցների հանձնախմբի մասնակից դիվանագետներից մեկը «Ֆիգարոյի» թղթակցին հայտնել է, որ Իրաքը թերեւս հաշվետվությունը ներկայացնի արդեն դեկտեմբերի 4-ին, քանի որ հաջորդ օրը ՄԱԿ-ի նստավայրը փակ է լինելու ԱՄՆ-ում մահմեդականների սրբազան ռամադան տոնի ավարտման առթիվ:

Պ. Ք.

ՄԱԿ-ի տեսուչների առաջին աշխատանքային օրը՝ իրաքյան տեղեկատվությամբ

Իրաքում ՄԱԿ-ի դիտորդական, հավաստման եւ հետաքննման հանձնաժողովի «Յունեսկոմ» տեսչական խմբերն ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության ներկայացուցիչների հետ տեսչական աշխատանքները սկսեցին 2002թ. նոյեմբերի 27-ին:

Ներկայացնում ենք Իրաքում տեսուչների աշխատանքային առաջին օրվա ամփոփ պատկերը.

Նոյեմբերի 27-ին առավոտյան 8.30 րոպեին ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության ներկայացուցիչների տասը հոգուց բաղկացած խումբը Բաղդադի «Ալ Կղանաթ» հյուրանոցից ուղեւորվեց Բաղդադ քաղաքի արվարձանում գտնվող «Բարձր լարման գծերի» տեսական ընկերություն, որտեղ իրականացվեցին տեսչական ստուգումներ, սարքավորումների մանրամասն զննում, ինչպես նաեւ որոշ սարքերի եւ շինությունների նկարահանումներ:

Այդ խումբը հանդիպեց ընկերության գլխավոր տնօրենին եւ վերջինիս ընկերության գործունեությանն առնչվող մի շարք հարցեր ուղղելուց հետո՝ 12.15 վերադարձավ «Ալ Կղանաթ» հյուրանոց:

Նույն օրը ՄԱԿ-ի տեսուչների 15 հոգուց բաղկացած խումբը, Դմիտրի Բիրիքուսի գլխավորությամբ, առավոտյան 8.30 դուրս գալով «Ալ Կղանաթ» հյուրանոցից, բաժանվեց երկու խմբի, առաջինն ուղղվեց Բաղդադից արեւմուտք՝ Ամիրիյա ալ Ֆալուջ վայրում գտնվող գրաֆիտային էլեկտրոդներ արտադրող գործարան, իսկ երկրորդ խումբն ուղեւորվեց հարեւան Ռաֆահ վայր՝ հեղուկ վառելիքով աշխատող հրթիռային շարժիչների ստուգումներ անցկացնելու համար:

Ստուգումների ընթացքում հետաքրքրություն ներկայացնող որոշ փաստաթղթեր լուսանկարելուց եւ գործարանների տնօրենությանը մի շարք հարցեր ուղղելուց հետո ՄԱԿ-ի տեսուչները երեկոյան ժամը 18.30-ին վերադարձան «Ալ Կղանաթ» հյուրանոց:

Նույն օրը միջազգային տեսուչների խմբերը ստուգումներ անցկացրին նաեւ մի շարք այլ գործարաններում, որոնց ծավալած գործունեության վերաբերյալ իրենց կասկածն էին հայտնել Մեծ Բրիտանիայի եւ ԱՄՆ-ի արտաքին գործերի նախարարությունները:

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԻՐԱՔԻ ԴԵՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

«Ալ Ղաիդան» ստանձնել է Քենիայի դեպքերի պատասխանատվությունը

Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը Եգիպտոսից հաղորդում է, որ ինտերնետ ցանցում երկուշաբթի օրը տարածված հայտարարությամբ «Ալ Ղաիդա» միջազգային ահաբեկչական կազմակերպությունը ստանձնել է նոյեմբերի 28-ին Քենիայում կատարված հակաիրեական երկու ահաբեկչությունների պատասխանատվությունը: Խոսքը «Մոմբասա պարադիզ» հյուրանոցի պայթեցման եւ իսրայելական մարդատար օդանավի հրթիռակոծման մասին է:

Հայտարարության մեջ մասնավորապես պնդվում է, թե այդ ահաբեկչություններով ողջույն է հղվում պաղեստինյան ժողովրդին ռամադան սրբազան ամսվա առթիվ: Հիշեցվում են Քենիայում եւ Տանզանիայում ամերիկյան դեսպանատների դեմ 1998 թ. ձեռնարկված ահաբեկչությունները եւ նշվում է, որ այս անգամ «մարտիկները» վերադարձել են «հրեաներին հարվածելու»:

Փաստաթուղթը տարածվել է «Ալ Ղաիդայի» այսպես կոչված «քաղաքական բաժանմունքի» անունից: Ավելի վաղ միջազգային ԶԼՄ-ները հաղորդել էին, որ Քենիայի ահաբեկչությունների օրը դրանց պատասխանատվությունն իր վրա էր վերցրել նախկինում անհայտ «Պաղեստինի բանակ» կազմակերպությունը, այդ մասին տեղեկացնելով լիբանանյան լրատվամիջոցներից մեկին:

«Ալ Ղաիդայի» հայտարարության իսկությանը չեն կասկածում ամերիկյան հատուկ ծառայությունները: Համենայն դեպս, դրանց տվյալներով, Քենիայում իսրայելական օդանավի դեմ օգտագործված շարժական հրթիռակայանը կապ ունի համանման կայանքի հետ, որից այս տարի ավելի վաղ Սաուդյան Արաբիայում ամերիկյան ռազմօդանավ էին հրթիռակոծել: Վերջին ահաբեկչության համար պատասխանատու են «Ալ Ղաիդայի» մարտիկները: ԱՄՆ վարչակազմի անանուն աղբյուրներից մեկը Ռոյթեր գործակալության թղթակցին հայտնել է, որ «մայիսին սաուդյան «Իշխան Սուլթան» ռազմակայանի մոտ հայտնաբերված կայանքի սերիական համարը նման է Քենիայում իսրայելական օդանավի հրթիռակոծման վայրում հայտնաբերված կայանքի համարին»:

Տվյալ հանգամանքն ամերիկացիներին հիմք է տալիս ենթադրելու, որ Քենիայի հրթիռակայանքը եւս պատկանում է «Ալ Ղաիդային»: Այսպիսով, վերջինիս ինտերնետային խոստովանությունը հավաստի է թվում:

Միաժամանակ Ռոյթերը հաղորդում է, որ «Մոմբասա պարադիզ» հյուրանոցի պայթեցման եւ իսրայելական օդանավի հրթիռակոծման քննությունների շրջանակներում Քենիայի ոստիկանությունն արդեն ձերբակալել է 12 անձանց: Ոստիկանության տվյալներով, նրանցից մեկն ամերիկուհի է, մեկն իսպանացի, վեցը պակիստանցի եւ չորսը սոմալեցի:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Վրաստանում առեւանգվել է «ԼՈՒԿօյլի» փոխտնօրենի հայրը

Վրաստանի հարավային Դմանիսի քաղաքում առեւանգվել է ռուսական «ԼՈՒԿօյլ» նավթային կոնցեռնի փոխնախագահ Վադիմ Շարիֆովի հայրը՝ Վահիդ Շարիֆովը, հաղորդում են վրացական ԶԼՄ-ները: Ինչպես հայտնի է, սեպտեմբերին Մոսկվայում առեւանգվել էր «ԼՈՒԿօյլի» փոխնախագահ Սերգեյ Կուկուրան: 65-ամյա Վահիդ Շարիֆովն ազգությամբ ադրբեջանցի է, Վրաստանի քաղաքացի: Ազգությամբ ադրբեջանցի է նաեւ ռուսական նավթային «հսկա» «ԼՈՒԿօյլի» նախագահ Վագիտ Ալեքպերովը:

Վրաց պատգամավորներից 20-ը թմրամո՞լ է

Վրաստանի խորհրդարանը բավարարել է «Աղորձինեբա» («Վերածնունդ») խմբակցության ղեկավար Ջեմալ Գոգիտաձեի պահանջը, ըստ որի խորհրդարանի բոլոր պատգամավորները պետք է անցնեն նարկոլոգիական ստուգում, այսինքն՝ պիտի պարզել՝ պատգամավորը թմրամո՞լ է, թե՞ ոչ: Ջեմալ Գոգիտաձեն (որը Աջարիայի առաջնորդ Ասլան Աբաշիձեի կողմնակիցների խորհրդարանական խմբավորումն է ղեկավարում), ըստ «Ինտերպրես» գործակալության, նման պահանջով է հանդես եկել, քանի որ, ըստ Վրաստանի պետանվտանգության նախարարության տվյալների, խորհրդարանի պատգամավորներից մոտ 20-ը թմրամոլ է: Գոգիտաձեն նշել է, որ պատգամավոր-թմրամոլները բարոյական իրավունք չունեն անելու որեւէ քաղաքական հայտարարություն:

Ասաթիանիի սպանության մեջ կասկածվում է Շեւարդնաձեն

Վրաստանի պաշտպանության նախկին նախարար Թենգիզ Կիտովանին վրաց ֆուտբոլիստ Կախա Ասաթիանիի սպանությունը կազմակերպելու մեջ մեղադրել է նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեին, հաղորդում է «Նովոստի» գործակալությունը: Կիտովանին ասել է, որ վրացի օլիգարխներ Պատարկացիշվիլին եւ Չխարտիշվիլին սպանությունից որոշ ժամանակ առաջ հանդիպել են Ասաթիանիին եւ խոսել նախկին ֆուտբոլիստին պատկանող «Էյրզենա» ավիաընկերության բաժնետոմսերի վերահսկիչ փաթեթը գնելու մասին: Ասաթիանին դիմել է Շեւարդնաձեին՝ խնդրելով այդ հարցի շուրջ նախագահի օժանդակությունը: Սակայն, նշել է Կիտովանին, ֆուտբոլիստի սպանությունից հետո Շեւարդնաձեն հանրությունից թաքցրել է Ասաթիանիին հանդիպելու փաստը եւ հեռուստատեսությամբ հայտարարել, որ եթե Ասաթիանին դիմեր իր օգնությանը, ապա գործը սպանությանը չէր հասնի: «Միայն ես չէ, այլ ողջ Վրաստանն է մեղադրում Շեւարդնաձեին եւ մի քանի մագնատների, ինչպես Պատարկացիշվիլուն եւ Չխարտիշվիլուն, Ասաթիանիի սպանությունը կազմակերպելու մեջ», ասել է Կիտովանին:

Եվրամիությունը խստացրեց ծխախոտի գովազդի արգելքը

Եվրամիության պետությունները երկուշաբթի օրվանից արգելել են ծխախոտի գովազդը պարբերական մամուլում, ինտերնետ ցանցում եւ միջազգային մարզական միջոցառումներում: Նոր արգելքին հավանություն են տվել միության անդամ 15 երկրներից 13-ի առողջապահության նախարարները Բրյուսելում դեկտեմբերի 2-ին կայացած հանդիպման ժամանակ: Արգելքն ուժի մեջ կմտնի 2005 թվականից: Միացյալ Եվրոպայի առողջապահության եւ սպառողների իրավունքների պաշտպանության հատուկ լիազոր Դեւիդ Բիռնն իր ելույթում ընդգծել է, թե ծխախոտի գովազդի արգելքի խստացումը «հերթական մեխն է ծխախոտի արդյունաբերության դագաղի վրա»:

Նոր որոշմանը տարբեր պատճառաբանություններով դեմ են քվեարկել միայն Գերմանիայի եւ Մեծ Բրիտանիայի առողջապահության նախարարները: «Մոնդ» թերթի տվյալներով, Գերմանիան հանդես է եկել մամուլում գովազդի մեծ ազատության օգտին, մինչդեռ Մեծ Բրիտանիան, ընդհակառակն, առաջարկել է «առավել խիստ եւ հստակ» ձեւակերպում տալ հակածխախոտային օրինագծին:

Եվրամիության երկրներում ամեն տարի կես միլիոնից ավելի մարդ է մահանում ծխելու հետ կապված հիվանդություններից, իսկ ծխախոտի գովազդը կարեւորագույն դեր է խաղում ծխողների թվի ավելացման մեջ: Նախարարների հիշյալ հանդիպման ժամանակ Դեւիդ Բիռնը մասնավորապես ընդգծել է, որ ծխախոտի ֆիրմաներն «ամեն տարի ծխողների շարքերում ավելի քան 500 հազար անձանց են ներգրավում այդ ընթացքում ծխելու հետ կապված հիվանդություններից մահացողների կորուստը հատուցելու նպատակով»:

Ծխախոտի գովազդի սահմանափակման նախորդ փորձը գանգատարկվել էր Եվրադատարանում: Այս անգամ եւս չի բացառվում նոր որոշման գանգատարկումը 50 օրվա ընթացքում: «Քեմլ» եւ «Ուինսթոն» ֆիրմաների սեփականատեր «Ջափեն տոբակո» ընկերության ներկայացուցիչ Ֆաբիո Մարկեսին հայտարարել է, թե նոր ընդունված օրինագծի տեքստը «չի համապատասխանում ավելի վաղ կայացված դատավճռին»:

Գովազդման արգելքի հիմնական դրույթներն ուժի մեջ են մտնելու 2005 թվականից, իսկ միջազգային մարզական միջոցառումներում ծխախոտի գովազդների տեղադրումը կարգելվի մեկ տարի ավելի ուշ: «Ֆորմուլա-1» դասի ավտոարշավների կազմակերպիչներն արդեն հայտարարել են, թե 2006 թվականից կամովին հրաժարվելու են ծխախոտի գովազդումից:

Պ. Ք.

Մշակույթ

Միջազգային երաժշտագիտական տարեգիրք

Մշակույթի նախարարության հայ հոգեւոր երաժշտության կատարման, ուսումնասիրության եւ վավերագրման պետական կենտրոնի նախաձեռնությամբ 2002 թվականին ասպարեզ եկավ «Մանրուսում» վերնագրով միջազգային երաժշտագիտական տարեգրքի առաջին հատորը: Վերջին տարիների երաժշտագիտական հրատարակումներում այն առանձնահատուկ է իր նշանակությամբ:

Կազմողի (արվեստագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր Աննա Արեւշատյան) կողմից նախաբանում տարեգրքի «Մանրուսում» անվանման բացատրությունը, հիրավի, համապատասխանում է ժողովածուի գիտական բովանդակությանը:

«Մանրուսում» են կոչվել տեսական եւ գործնական բարձրագույն գիտելիքներ ամփոփող հայ միջնադարյան գրչագիր երգչական ձեռնարկները: Դրանցում ընդգրկվել են ժամերգության եւ պատարագի ընթացքում կատարվող բարդ, զարդոլորուն, նրբակերտ երգասացությունները:

«Մանրուսում» վերնագրով ներկա ժողովածուն ամփոփում է հայ եւ օտարազգի միջնադարագետ-երաժշտագետների հետազոտությունները, նպատակաուղղված համադրելու հայ հոգեւոր երգարվեստը համաքրիստոնեական երաժշտական մշակույթի համատեքստում:

Ժողովածուի այս հատորի համար հիմք են ծառայել 1999-ին Երեւանում տեղի ունեցած «Հոգեւոր եւ ավանդական երաժշտություն. մարդկության ժառանգությունը» եւ 2001-ին «Քրիստոնյա աշխարհի երաժշտական-կանոնական ավանդույթները» միջազգային գիտաժողովներում կարդացած որոշ զեկուցումները: Սակայն տարեգրքում դրանք ներկայանում են ոչ որպես զեկուցումներ, այլ գիտական ժողովածուի բնույթին համապատասխան հոդվածներ:

Գրախոսվող այս պարբերականը կարելի է ի սկզբանե մեծարժեք տեսնել, քանի որ այն ընդգրկում է միջազգային ճանաչում վայելող եւ երաժշտական միջնադարագիտության ասպարեզում մեծ վաստակ վայելող 80-ամյա բյուզանդագետ, մեծանուն Էգոն Վելեսի վերջին ուսանող Միլոշ Վելիմիրովիչի (ԱՄՆ), եբրայական եւ արաբական կապերի խոշոր մասնագետ Ամնոն Շիլոահի (Իսրայել), Նինա Գերասիմովա-Պերսիդսկայայի (Ուկրաինա) եւ ուրիշների հոդվածները: Իսկ նույնպես շատ ճանաչված Եվգենի Գերցմանը ինքն է ցանկություն հայտնել հեղինակ լինել այս ժողովածուում:

Տարեգրքի օտարազգի ճանաչված միջնադարագետների հետազոտությունների համատեքստում իրենց արժանի եւ խոր իմացական տեղն են գրավել հայ երաժշտագետների հոդվածները:

Հրատարակության արժեքը հատկանշական է նաեւ նրանով, որ այստեղ ներառնված են տարբեր սերնդի ներկայացուցիչներ, վաստակաշատ, ականավոր գիտնականներից մինչեւ նորընծա հետազոտողները: Եվ բոլորի միասնությամբ ժողովածուն ընդգրկել է ժամանակային շատ պատկառազդու շրջանակներ աստվածաշնչյայինից մինչեւ կոմիտասյանը:

Յուրաքանչյուր նախաձեռնություն սկզբնավորվում է գաղափարից: Հարկ եմ համարում հատկապես անդրադառնալ այս կարեւոր պարբերականի ստեղծման գաղափարակրին՝ դիրիժոր Զավեն Վարդանյանին, որն իր հասարակական ակտիվ գործունեության շնորհիվ այսօր ներկայանում է նաեւ որպես հայ հոգեւոր երաժշտության պետական կենտրոնի տնօրեն:

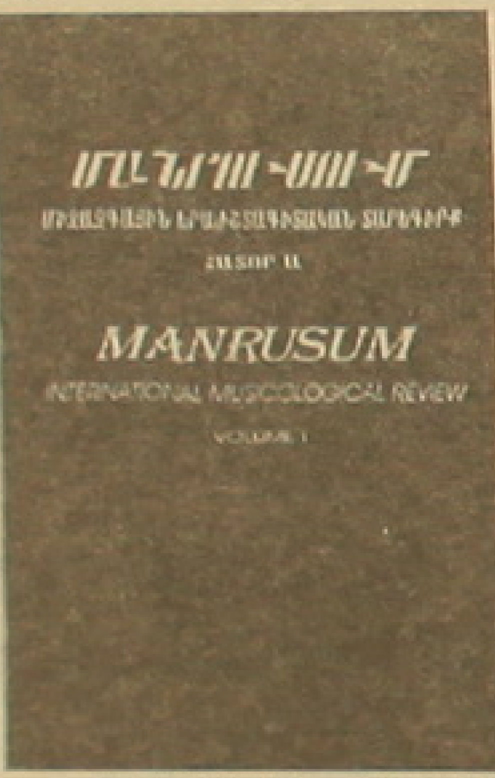

Ուզում եմ պատշաճը հատուցել նաեւ արվեստագիտության դոկտոր Աննա Արեւշատյանին, որը թե գիտաժողովները, թե քննարկվող ժողովածուն իրագործել է խոր իմացությամբ, մասնագիտական մեծ պատասխանատվությամբ, միջնադարագետ հետազոտողների ճշգրիտ ընտրությամբ:

Ոչ մի նախաձեռնություն այսօր չի կարող իրականանալ առանց բարեգործական սատարման: Այս պարագայում անհնար է առանց երախտագիտության զգացման չհիշատակել Շահե արքեպիսկոպոս Աճեմյանի միջամտությունը:

Աստվածաշնչյան ավանդույթները տարեգրքում ներկայանում են արաբական մեկնություններից երաժշտության մասին քաղված հիշատակություններով եւ նրանց մեկնաբանումներով (Ամնոն Շիլոահ (Երուսաղեմ) «Երաժշտության մասին աստվածաշնչական հիշատակությունները եւ նրանց մեկնաբանությունը արաբական մեկնություններում») եւ ղեւիտ-երաժիշտների գործունեությունը, դերն ու նշանակությունը աստվածաշնչական երաժշտական մշակույթում (Ելենա Կոլյադա (Մոսկվա) «Երաժշտական պաշտոներգությունը, ղեւտացիները աստվածաշնչական երաժշտական մշակույթում») հոդվածներով:

Ուղղափառ քրիստոնեության եկեղեցական ծիսերգության ժանրերի, ավանդույթների, կանոնակարգված օրինաչափությունների, գեղագիտության զարգացման ընթացքի առանձնահատկությունները հայկական, վրացական, բյուզանդական, սլավոնական աղբյուրների հիմքով քննարկվում են Միլոշ Վելիմիրովիչի (ԱՄՆ), Եվգենի Գերցմանի (Սանկտ Պետերբուրգ), Նինա Գերասիմովա-Պերսիդսկայայի (Կիեւ), Յուլյա Շլիխտինայի (Ստոկհոլմ), Իրինա Լոզովայայի (Մոսկվա), Ալբինա Կրուչինինայի (Սանկտ Պետերբուրգ) եւ Մանանա Անդրիաձեի (Թբիլիսի) հետազոտություններում:

Համաքրիստոնեական երաժշտական մշակույթի այս համատեքստում հայ գիտնականները ուղեցույց ունենալով հոգեւոր երաժշտության մասին Կոմիտասի դրույթները, ընդլայնելով հետազոտական շրջանակները, նոր մեկնություններ են հաղորդում միջնադարյան երաժշտական մտածողության, տեսակետների, մանրուսման եղանակների անվանումների նշանակության մասին: Դրանք են Մհեր Նավոյանի (Երեւան) «Փիլիսոփայական եւ կրոնա-փիլիսոփայական ուղղությունները որպես միջնադարյան երաժշտական մտածողության հիմք», Լեւոն Հակոբյանի (Մոսկվա) «Ութձայնը որպես գաղափար (հայ միջնադարյան օրհներգության օրինակով)», Հասմիկ Ստեփանյանի (Գյումրի) «Որոշ դիտարկումներ օրհնության ժանրի վերաբերյալ», Աստղիկ Մուշեղյանի (Երեւան) «Հ. Չերչյանի ձայնագրած Շարակնոցը եւ Արմաշի Դպրեվանքի երաժշտական ավանդույթները» եւ Աննա Արեւշատյանի (Երեւան) «Մանրուսման եղանակների անվանումների նշանակության մասին» հոդվածները:

Տարեգրքի հայ հեղինակների աշխատասիրությունները, հիրավի, խթանող են եւ այսօր հույժ անհրաժեշտ այս պարբերականի ստեղծմանը, որը նպատակ ունի զարգացնել Կոմիտասի, Քր. Քուշնարյանի, Ռ. Աթայանի եւ Ն. Թահմիզյանի ձեռքբերումները միջնադարագիտության բնագավառում:

Ժողովածուն իր ամբողջությամբ, օտարազգի գիտնականների նորովի հետազոտություններով, նույնպես խթանող է իմացության, հասկացողությունների, դիտարկումների առավել լայն ընդգրկումների եւ գիտական նոր հարաբերակցությունների համար:

ԱՐԱՔՍԻ ՍԱՐՅԱՆ

ՎԵՐԱԴԱՌՆԱԼՈՎ ՀՅՈՒՐԱԽԱՂԵՐԻՑ

Ջիվան Սարգսյանը ջերմ ընդունելության արժանացավ Թբիլիսիում

Օրերս Թբիլիսիի Պետրոս Ադամյանի անվան հայկական պետական դրամատիկական թատրոնը հյուրընկալել էր ասմունքի լոռեցի վարպետ Ջիվան Սարգսյանին:

Թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Արմեն Բայանդուրյանի հրավերով եւ Լոռու մարզպետ Հենրիկ Քոչինյանի աջակցությամբ Ջիվան Սարգսյանը վիրահայությանը ներկայացրեց իր «Հավերժի ճամփորդ» մենաներկայացումը: Ընդունելությունն անասելի ջերմ էր մեր հայրենակիցների կողմից, որոնք այնքան կարոտ էին պոետական արարման ոգեղենությանը: Հուզված հանդիսատեսը երկար ժամանակ չէր հեռանում դահլիճից:

Թատրոնի կողմից Արմեն Բայանդուրյանը սիրելի արտիստին նվիրեց թիկնոց ցանկանալով, որ հետագա հյուրախաղերի ժամանակ Ջիվան Սարգսյանն իր թիկունքին մշտապես զգա ադամյանցիների ջերմությունը:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

529353 ԱՆՎՃԱՐ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Վաճառվում է «MOTOROLA T191» նոր բջջային հեռախոս: Գինը՝ 50.000 դրամ: Հեռ. (09) 407 551:
- Վաճառվում է NOKIA 3310 (նոր) բջջային հեռախոս: Հեռ. 587168
- Կատարում եմ թարգմանություններ անգլերենից հայերեն եւ հակառակը, ինչպես նաեւ ռուսերենից անգլերեն եւ հակառակը: Պարապում եմ անգլերեն ցանկացած տարիքի անձանց հետ, հեռ. 26 75 88:
- Վաճառվում է բեռնասայլակ 2500 դրամ, կահույք (Չեխիա), հեռ. 48 13 14:
- Վաճառվում է SONY 620 մակնիշի բարձրակարգ ավտոմագնիտոֆոն, նոր, ունի հեռակառավարվող համակարգ, 4x50 Vatt, հեռ. (09) 41 50 36:
- Փոխանակում եմ փոքր կենտրոնում գտնվող սեփականացված 80 քմ տարածք սեփական տան հետ, հեռ. 09 423833, Արթուր:
- Վաճառվում է իտալական «Ուֆեսա» ֆիրմայի էլեկտրական տաքացուցիչ, 8 սեկցիայով: Հեռ. 277432:
- Վաճառվում է 2002 թ. արտադրության «ՎԱԶ 21065» մակնիշի ավտոմեքենա, գույնը՝ սպիտակ, վազքը՝ 15.000 կմ, փոխանցման տուփը 5 աստիճան: Ունի SONY մակնիշի բարձրակարգ աուդիոտեխնիկա, հեռակառավարվող անվտանգության համակարգ եւ փական, գունավոր ապակիներ, էլեկտրականացված վարագույր, նոր ալյումինե անիվներ եւ անվադողեր: Գինը՝ 4.900 դոլար: Հեռ. (09) 423833:
- Վաճառում եմ 3 սենյականոց բնակարան Ավան-Առինջ թաղամասում, 9/7 հարկ, կապիտալ վերանորոգված: Գինը՝ 10.000 դոլար: Հեռ. 625034:
- Կատարում եմ թարգմանություններ անգլերենից հայերեն եւ հակառակը, ինչպես նաեւ պարապում եմ անգլերեն տարբեր տարիքի մարդկանց հետ: Հեռ. 230786:
- Պարապում եմ հունարեն եւ անգլերեն շաբաթական 2-3 օր, պարապմունքի տեւողությունը 1.5-2 ժամ: Հեռ. 621834, Քրիստինե:
- Միջազգային ռուսական կազմակերպությունը հրավիրում է աշխատանքի 18-ից բարձր տարիքի անձանց: Հասցեն՝ Սարյան 33, բն. 1, հեռ. 421465, Գագիկ:
- Վաճառվում է 1996 թ. նոյեմբերի արտադրության «ԳԱԶ 31029» մակնիշի ավտոմեքենա, գույնը՝ մոխրագույն, վազքը՝ 85.000 կմ, 5 աստիճան փոխանցման տուփով: Գինը 3000 դոլար: Հեռ. (09) 415036:
- Օզոնային էպիլյացիա (ընդմիշտ): Երեսի մաքրում ուլտրաձայնով: Հեռ. 27-75-86 (գրասենյակ), 40-55-30 բջջ.:
- Վաճառվում է 800 քմ տուն-հողամաս Օշականում: Գինը պայմանագրային: Հեռ. 34-40-71:

Հայտարարություն

ԵՊՀ բանասիրական ֆակուլտետը եւ ՀՀ Գրողների միությունը հրավիրում են մասնակցելու գրականագետ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր

Սերգեյ ԱԹԱԲԵԿՅԱՆԻ

65-ամյակին նվիրված հուշ-երեկույթին, որը տեղի կունենա ԵՊՀ բանասիրական ֆակուլտետի 2-րդ հարկում, Չարենցի անվան լսարանում, ս. թ. դեկտեմբերի 6-ին, ժամը 16:00-ին:

Հայտարարություն

«Արմենտելը» հայտարարում է մրցույթ կազմակերպությունում կուտակված սեւ եւ գունավոր մետաղների վաճառքի համար:

Մրցույթի անցկացման պայմանները եւ վաճառքի ենթակա մետաղների տեսակները շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով.

«Արմենտել» ՀՁ, Ահարոնյան 2, 2-րդ հարկ, 216 սենյակ, հեռ. 28.70.66:

Առաջարկների ներկայացման վերջին ժամկետը 2002 թ.-ի դեկտեմբերի 13-ը, ժամը 12:00-ն:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Հայտարարություն

Նոր Հաճընի քաղաքապետարանը հայտարարում է հողատարածքի վարձակալության մրցույթ՝ հասարակական նշանակության օբյեկտ կառուցելու համար:

Հողատարածքի գտնվելու վայրը	Հողատարածքի ընդհանուր մակերեսը	Կառուցապատվող մակերես	Վարձակալության ժամկետը	Վարձավճարի տարեկան մեկնարկային գինը
ք. Նոր Հաճըն Զոր. Անդրանիկի փողոց	323 քառ. մետր	96 քառ. մետր	99 տարի	հողահարկի դրույքաչափով՝ 1 քմ.-ը՝ 5 դրամ (1.615 դրամ)

Մրցույթը կանցկացվի 2003 թ. հունվարի 8-ին, ժամը 11:00-ին, Նոր Հաճընի քաղաքապետարանի շենքում (հասցեն՝ Տոռոզյան փող. 7):

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ 2003 թ. հունվարի 7-ը, ժամը 18-ը, մրցութային հանձնաժողովին պետք է ներկայացնեն.

ա) մրցույթին մասնակցության հայտը,

բ) տարածքի նպատակային օգտագործման բիզնես-ծրագիրը,

գ) մրցույթին մասնակցության վճարի անդորրագիրը:

Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել մրցութային հանձնաժողովին:

Հեռախոսներ՝ (0-24) 4-27-70, 4-27-85:

ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Armenia
Հայաստանը
is taking off
վեր է սլանում

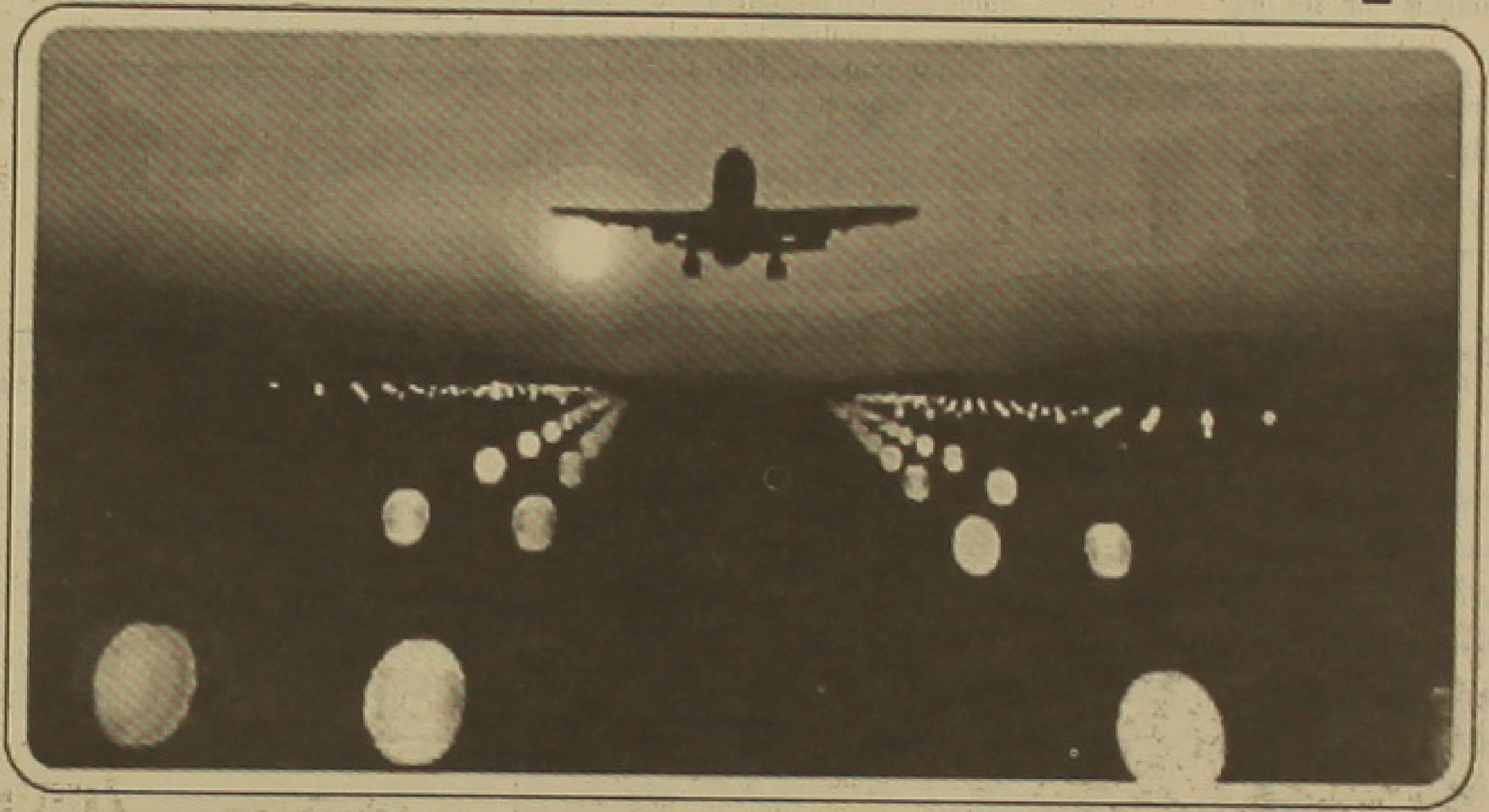

We have invested
Մենք ներդրել ենք
US $5,500,000
in your safety
Ձեր անվտանգության համար

In only 100 days:
900 m of runway renovation, 3,000 m² of rebuilt concrete in apron, 17,000 tons of asphalt mix, 290 grounded runway lights, 300 high-internsity, lights, 40,000 m of highvoltage cables and underground lines.

Ընդամենը 100 օրվա ընթացքում 900 մետր երկարությամբ վերանորոգված թռիչքուղի, 3,000 մ² վերակառուցված բետոնե ծածկույթ կառամատույցում: 17,000 տոննա ասֆալտ-բետոն, թռիչքուղու 290 խորացված եւ 300 բարձր լարվածության լուսարձակ: 40,000 մետր բարձր լարման մալուխ եւ ստորգետնյա ցանցեր:

Upon the completion of the first refurbishment phase, Zvartnots International Airoport has achieved a superior operational level suitable for ICAO Category III, providing for greater safety for passengers and aircraft. This is just the beginning. The future is on track.

Առաջին փուլի վերանորոգման աշխատանքներից հետո «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանը հասել է շահագործման բարձր մակարդակի, որը մեզ թույլ կտա ունենալ ICAO III կարգ ապահովելով առավել անվտանգություն եւ ուղեւորների, եւ օդանավերի համար: Սա միայն սկիզբն է: Ապագան դեռ առջեւում է:

ZVARTNOTS
"ARMENIA" INTERNATIONAL AIRPORT" CJSC
Seal of commitment
Պարտավորության հաստատում

«ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ» ԲԲԸ

www. agrobank.am www. agrobank.am www. agrobank.am www. agrobank.am www. agrobank.am www. agrobank.am

Յուրաքանչյուր հաճախորդին անհատական մոտեցում

Փոխանցում AGRO - UKRAINE համակարգով

Դրամական փոխանցումներն այս համակարգով իրականացվում են "Государственный ощадный банк Украины" ԲԲԸ-ի եւ «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ-ի մասնաճյուղերի միջոցով՝ ԱՄՆ դոլարով, հաճախորդների անձնագրային տվյալների հիման վրա, առանց բանկային հաշիվ բացելու: Համակարգում ընդգրկված են փոխանցումների իրականացման եւ վճարման ավելի քան 385 կետեր Ուկրաինայում եւ «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ բոլոր մասնաճյուղերը հանրապետության ամբողջ տարածքում՝ 35 մասնաճյուղ: Գումարը հասցեատիրոջը հասնում է առավելագույնը 3 բանկային օրվա ընթացքում՝ ինչպես Հայաստանից Ուկրաինա, այնպես էլ հակառակ ուղղությամբ: Դրամական փոխանցումների այս լայն ցանցը հնարավորություն է ընձեռում գումարները հասցեատիրոջը փոխանցել վճարելով ընդամենը 2%: Միջնորդավճարը գանձվում է եւ փոխանցողից՝ փոխանցվող գումարի 1.0%-ի չափով, եւ ստացողից՝ ստացվող գումարի 1.0%-ի չափով:

ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ ԲԲԸ 5000 ԱՄՆ ԴՈԼԱՐ ԵՒ ԱՎԵԼԻ ԿԱՆԽԻԿ ՄՈՒՏՔԱԳՐՎԱԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՒՄ Է ԱՆՎՃԱՐ

❖ Աննախադեպ առաջարկ

Դրամական փոխանցումներ իրականացնող հաճախորդներին առավել բարենպաստ պայմաններ առաջարկելու նպատակով ս.թ. հուլիսի 01-ից «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ ոչ միայն բավականաչափ իջեցրել է դրամական փոխանցումներից գանձվող միջնորդավճարները, այլ նաեւ ներդրել է փոխանցումներն իրականացնելու անվճար տարբերակ, որի էությունը կայանում է նրանում, որ բոլոր ֆիզիկական կամ իրավաբանական այն անձինք, ովքեր «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ միջոցով կփոխանցեն 5000 ԱՄՆ դոլար եւ ավելի գումար, փոխանցումը կիրականացնեն անվճար: Պետք է նշել, որ վերը նշվածը վերաբերում է միայն կանխիկ մուտքագրված 5000 ԱՄՆ դոլար եւ ավելի գումարների փոխանցմանը:

Ժամկետային ավանդներ

30 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	9.0	5.5

31-60 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	9.5	6.0
Ժամկետի վերջում	10.0	6.5

61-90 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	10.5	7.0
Ժամկետի վերջում	11.0	7.5

91-180 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	11.5	8.0
Ժամկետի վերջում	12.0	8.5

181-360 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	12.5	7.5
Ժամկետի վերջում	13.0	8.0

«Հայագրոբանկ» ԲԲԸ վաճառում է իր սեփականությունը հանդիսացող հետեւյալ անշարժ գույքը

Հ/Հ	Գրանցման հասցե (վայրը)
1	ք.Երեւան, Քանաքեռ,1 նրբ. 35 տուն II հարկանի առանձնատուն 140 քմ մակերեսով, 600 քմ հողամաս
2	ք.Երեւան Մ.Գորկու փող. 43 II հարկանի առանձնատուն 0.0253 հա հողամաս, 250 քմ մակերեսով
3	ք.Երեւան, Նուբարաշենի 2/1 (կից խանութ) 0.0206 հա հողամաս, 88.41 քմ մակերեսով
4	ք.Երեւան, գյուղ Հաղթանակ, խճուղի 7 ավտոծեռնարկություն
5	ք.Ջերմուկ, Առողջարան, 10 հարկանի, (կիսակառույց), 20200 քմ մակերեսով, 2 հա տարածքով
6	Արմավիրի մարզ, գյուղ Մեծավան ադմինիստրատիվ շենք, 5835 քմ մակերեսով, 0.25 հա հողամասով
7	ք. Գավառ, «Սարք» ԲԲԸ մեխանիկական գործարան
8	ք. Ծաղկաձոր, մանկական ճամբար (կիսակառույց) 1900 քմ մակերեսով, 2 հա հողամասով

Առաջարկով շահագրգիռ անձինք եւ կազմակերպությունները կարող են դիմել Հայագրոբանկ ԲԲԸ (Երեւան, Խորենացի 7ա)

Հեռ. 53-54-71, 53-58-32

«Հայագրոբանկ» ԲԲԸ բոլոր մասնաճյուղերում տրամադրվում են ոսկու գրավադրմամբ վարկեր 15 րոպեի ընթացքում

AGRO-UNISTREAM EXPRESS

«Հայագրոբանկի» մասնաճյուղերում իրականացվող դրամական փոխանցումներին ավելացել է եւս մեկը AGRO-UNISTREAM EXPRESS համակարգը: Այս համակարգով կարելի է փոխանցումներ իրականացնել ՌԴ մայրաքաղաքից Հայաստանի ցանկացած շրջան, բացառությամբ Երեւանի: Փոխանցումներն իրականացվում են ԱՄՆ դոլարով, առանց հատուկ հաշիվ բացելու: Նշված համակարգով փոխանցումներ կարելի է իրականացնել «Հայագրոբանկի» բոլոր մասնաճյուղերից, բացառությամբ Երեւան քաղաքի մասնաճյուղերի: Փոխանցման համար (անկախ գումարի չափից) վճարվում է գումարի 1 տոկոսը:

AGRO-AR-EXPRESS

Դրամական փոխանցումների այս համակարգի առավելությունն այն է, ծրագրի մեջ ներգրաված են «Հայագրոբանկի», «ԱՌԷԿՍԻՄԲԱՆԿԻ» եւ ռուսաստանյան «ԻՄՊԵԿՍԲԱՆԿԻ» բազմաթիվ մասնաճյուղեր ու բաժանմունքներ (հաճախորդների սպասարկման մոտ 100 կետ), ինչը հնարավորություն է տալիս դրամական փոխանցումներ իրականացնել Ռուսաստանի ցանկացած քաղաքից Հայաստանի ամենահեռավոր շրջաններ: Փոխանցումները կատարվում են ԱՄՆ դոլարով, անձնագրային տվյալների հիման վրա, առանց հատուկ հաշիվ բացելու: Անխափան գործող լայնածավալ ցանցը հնարավորություն է ընձեռում AGRO-AR-EXPRESS դրամական փոխանցումների ծրագրում ընդգրկված մասնաճյուղերի ու բաժանմունքների միջոցով Հայաստանից Ռուսաստան եւ հակառակ ուղղությամբ փոխանցումներ կատարել գործ գներով: AGRO-AR-EXPRESS համակարգում ընդգրկված են «Հայագրոբանկի» բոլոր մասնաճյուղերը, բացառությամբ Երեւանի:

ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱԿԸ AGRO-AR-EXPRESS ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐ	ՍԱԿԱԳՆԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅՔՆԵՐ ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
1 Փոխանցում ՌԴ-ՀՀ ուղղությամբ	-	1%
2 Փոխանցում ՀՀ-ՌԴ ուղղությամբ	-	0,75%

AGRO-ALFA-EXPRESS

Մոսկվայից Հայաստան եւ հակառակ ուղղությամբ դրամական փոխանցումների այս համակարգն իրականացվում է ինչպես ռուսական ռուբլով, այնպես էլ ԱՄՆ դոլարով: Ձեզ բացառիկ հնարավորություն է տրվում Մոսկվայից Հայաստան փոխանցել դրամական միջոցներ՝ վճարելով միայն կանխիկի ստացման համար: Փոխանցումների սեղմ ժամկետների ապահովման համար օգտագործվում են հատուկ մշակված փոխանցումային բլանկների ձեւեր, որոնք դյուրացնում են փոխանցումների իրականացումը եւ երաշխավորում դրանց հուսալիությունը: AGRO-ALFA-EXPRESS համակարգի նախափան գործունեությունը ապահովում են «Հայագրոբանկը» իր 36 մասնաճյուղերով եւ Ռուսաստանի «ԱԼՖԱԲԱՆԿԸ»՝ մոսկովյան 20 մասնաճյուղերով: Ընդ որում, AGRO-ALFA-EXPRESS դրամական փոխանցումներում մասնագիտացած «Տվերսկայա խնայողական բաժանմունքը» (103006, Տվերսկայա 16/2, հեռ.9375376) աշխատում է առանց հանգստյան օրերի: AGRO-ALFA-EXPRESS դրամական փոխանցումներն իրականացնում են «Հայագրոբանկի» բոլոր մասնաճյուղերը:

ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱԿԸ AGRO-ALFA-EXPRESS ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐ	ՍԱԿԱԳՆԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅՔՆԵՐ ՀՀ դրամով	ՌԴ ռուբլով	ԱՄՆ դոլարով
1 Փոխանցում ՌԴ-ՀՀ ուղղությամբ	-	-	1%
2 Փոխանցում ՀՀ-ՌԴ ուղղությամբ	-	0,7%	0,3%

WESTERN UNION

«Հայագրոբանկում» իրականացվում է ռեզիդենտ եւ ոչ-ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար դրամական փոխանցումներ առանց բանկային հաշիվների բացման Western Union դրամական փոխանցումների համակարգի կիրառմամբ: Այն թույլ է տալիս հաշված րոպեների ընթացքում աշխարհի ցանկացած ծայրից միջոցներ փոխանցել Հայաստանում գտնվող անձանց եւ հակառակը: Ներկայումս այս ծառայությունը մատուցվում է «Հայագրոբանկի» 35 մասնաճյուղերում:

2001 թ. հոկտեմբերի 3-ից ուժի մեջ են մտել Western Union վճարային համակարգով դրամական փոխանցումներից գանձվող նոր սակագներ (ԱՄՆ դոլարով)

Գումար	Սակագին
50.0 կամ պակաս	13.00
50.01-100.00	15.00
100.01-200.00	22.00
200.01-300.00	29.00
300.01-400.00	34.00
400.01-500.00	40.00
500.01-750.00	45.00
750.01-1,000.00	50.00
1,000.01-1,500.00	75.00
1,500.01-1,750.00	80.00
1,750.01-2,000.00	90.00
2,000.01-2,500.00	110.00
2,500.01-3,000.00	120.00

3.000.00 ԱՄՆ դոլարից բարձր գումարների ուղարկման համար յուրաքանչյուր 500 ԱՄՆ դոլարի համար գումարվում է 20 ԱՄՆ դոլար: